Damman, Adriaan

SCHEDIASMATA

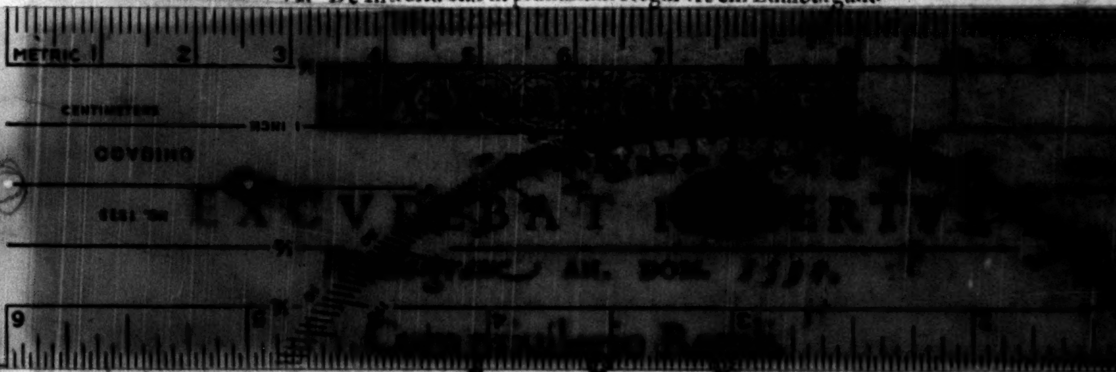
HADR. DAMMANIS A BISTERVELD GANDAVENSIS.

I. DE NVPTIIS

SERENISSIMI POTENTISSIMIQVE SCOT. REGIS IACOBI VI.

ET SERENISSIMAE VIRGINIS ANNAE FRIDERICI II. DANIAE, *NORDVEGIAE ET C.* REGIS F.

II. De Tempestate, quæ sponsam Regiam nauigantem repulit.
III. In Atheos Elegia.
IV. In Regis Nauigationem Danicam Emblema.
V. De Coronatione Reginæ Scotorum ANNAE.
VI. De Introitu eius in primariam Regni vrbem Edinburgum.

Damman, Adriaan

SCHEDIASMATA

HADR. DAM-MANIS A BIS-TERVELD GAN-DAVENSIS.

I. DE NVPTIIS

SERENISSIMI PO-TENTISSIMIQVE SCOT. REGIS IACOBI VI.

ET SERENISSIMAE VIRGINIS ANNAE FRIDERICI II. DANIAE,

NORDVEGIAE ET C.

REGIS F.

II. De Tempestate, quæ sponsam Regiam nauigantem repulit.
III. In Atheos Elegia.
IV. In Regis Nauigationem Danicam Emblema.
V. De Coronatione Reginæ Scotorum ANNAE.
VI. De Introitu eius in primariam Regni vrbem Edinburgum.

EDINBVRGI
EXCVDEBAT ROBERTVS
Walde-graue AN. DOM. 1590.

Cum priuilegio Regali.

AD MAGNIFICENTISSIMVM V.

IOHANN. MAETELLANVM

INCLYTI SCOTORVM REGNI

CANCELLARIVM

EQVITEM AVRAT: THIRLSTENIAE

DN. ET C. REGIS SECRETARIVM, ET

IN SVMMA CVRIA PRINCIPEM

SENATVS.

HAD. DAMMAN à Bisterueld. S. D.

MAgna laus est, Mætellane, totius Regni alicuius à Principe proximos honores integritate & prudentia, consecutum esse: major autem ac propé diuina, ab illo eos principe accepisse, et (id etiam inuita quoque Inuidia) obtinere perpetuos, qui grauissimo Judicio suo, cui potissimùm debeantur, et intellegere et declarare potuit.

Quam quidem felicitatē Reip. quod tibi autem virtutis præmium contigisse, in clarissimá Regni luce, qui non videat, opinor esse neminem. Sed de his, si vixero, aliás. Nunc in publica omnium ordinum, ætatum, generum tanta lætitia et gratulatione, quam Regis nomine, de Danicis nuptijs, officiosissimé magnificentissiméque faciunt, ego etiam quamuis peregrinus non potui non in partem aliquam hilaritatis et officij pro mea parte me offerre: et προτέλεια hæc, quæquæ sint, ab optimo certé animo destinata, tui nominis memoriæ consecrare. Vale Edinburgi Scot. xv. Kal. Sept. cIↄ·Iↄ·xxcIx.

ΑΔΡΙΑΝΩ ΤΩ, ΔΑΜ ΜΑΝΙ ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΝ·

ΓΕ Μοισαῖν Αδρῖανε,
Μελεγάρεων ὑποφατωρ
Ζαθεάν λίποισα κραναν
Ελικῶνος ἀδύμυθοσ
Ερατῶ, λόφοντε Κιρρας,
Επεὶ ἐσχατους Βρεταννῶσ,
Αφικάνοισα, (Καλήδων
Ινα δένδρεα προτείνει,
Πολυωνυμον ποτ ἄλσος,)
Χελεσιν τέοισ γλυκεῖαν
Χαριν ἔσταξεν ἀοιδᾶς,
Αγέ προφρονεως πρόκοψον,
Αγαθᾶ τυχᾶ πρόκοψον
Ιακωβου πολυνάσων
Μεροπῶν ἄνακτος ἁγνὸν
Υμεναῖον κελαδῆσαι,
Βασιλήϊδαστε πομπὰς
Στεφανωματος ποθεινᾶ
Φρεδερικου μεδεοντος
Δανιᾶς, Θυγατρὸς Αννᾶς·
Πόνον ἄξιον δ᾽ οἴω
Τελέσειν σε, μητε ἄτιμον.
Βασιλεὺς γὰρ αὐτος ἁμῶν
Σφόδρα γνωτὸς ἐστι Μοισαις,
Σοφὸς ὢν φυᾶ φρένοστε
Αγλαΐζων Ελικῶνα
Πολυδαιδάλοις ἀωτοις,

Πανὺ μοισᾶν θεράποντας
Φιλέειτε καὶ γεραίρει.
Τεὸν εὐμενεῖ προσώπῳ
Ποτιδέξεταί τε τ᾽ ἔργον,
Φιλέοντα καὶ φιλήσει.
Θαλερὸν τεᾶν τ᾽ ἀοιδᾶν
Κλέος οὐ πώποτ᾽ ὀλεῖται,

Ρ. Ο. Ποντανός.

IDEM LATINE.

AGE melleo Hadriane
Colis ore qui Camænas,
Sacra fontis antra linquens
Heliconis genialis
Erato, jugumque Cirrhæ,
Et ad vltimos Britannos
Veniens [vbi Caledon
Nemus illud memorandum
Procul arbores profundit)
Labiis tuis modorum
Quia dulce nectar indit:
Age mente perge alacri,
Superum fauore perge
IACOBI cane, Regis
Hominum Insulas colentum,
Cane castos hymenæos,
Cane regiasque pompas,
Retulit quibus coronam
(FREDERICVS moderator
Daniæ cui pater] ANNA.
Opus æstimo esse dignum:
Nec honoris ibit expers.
Bene Rex enim ille noster,
Bene notus est Camænis,
Sapiens indole mentis,
Heliconis et decorans
Variante flore campos.
Famulos Pieridumque
Deamat, probeque honorat,
Hilari tuumque vultu
[Scio] sumet hoc poema.
Neque negliget colentem,
Ita carminum tuorum
Decus haud peribit vnquam.

ROBERTVS PONTANVS.

AD D. ADRIANVM DAMMANEM à Bisterueld.

ANDR. MELVINVS.

Legi, & relegi ter, quater, ampliùs
Istas Atellas: Scilicet. O tuis
Ingrate Musis. O maligne
Munificis, Adriane, Musis.
Non ipsæ Athenæ sunt magis Atticæ
Istis Atellis, Non Padus alueo,
Non arua Ganges pleniore
Culta secat, segetemve inundat:
Quam quæ perenni fonte caput sacrum
Dat vena cœlo: & per Charitum nemus
Et culta Musarum liquentes
Voluit aquas Adrianus amnis.
At fonte noster vix modico cadens,
Herensque in arto tramite rivulus,
Arensque sæpe: & quando serpit,
Turbidulo lutulentus imbre est.
Tu rore cœli Socratici madens
Ειρωνι plaudis Socraticùm tibi:
Nobis & alludis beatas
Diuitias maris, atque Athenas.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΑΚΩΒΟΝ ΕΚΤΟΝ ΤΟΥΤΩΙ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΚΛΗΘΕΝΤΑ ΤΟΝ ΤΩΝ ΣΚΩΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΑ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΝΑΝ ΤΗΝ ΤΟΥ ΦΡΗΔΕΡΙΚΟΥ Β. ΤΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, ΑΡΤΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΜΕΝΟΥ ΘΥΓΑΤΕΡΑ, ΥΜΕΝΑΙΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΩΝ ΣΚΩΤΩΝ ΚΑΝΚΗΛΛΑΡΙΟΝ ΙΩΑΝΝ. ΤΟΝ ΜΑΙΤΕΛΛΑΝΟΝ.

Ευθυμηδὴς παιδοτόκω γάμω
Ζεύγλα. Τρὶσ ὦ καὶ τετράκις ὄλβιοι
Ομοφρονεῦντες, δέσμιοί τε
Σωματος ἰδε νοὸς μιγέντοιν·
Χριστῶ τε χ᾽ ἁμῶν πνευματικὰν γάμος
Σπονδὰν προδηλοῖ τὰν ὑμενήϊον·
Ω κᾶδος ἁγνὸν πῶς στένεις ἐν
Ιμερόεσσι φλογὸς βελέμνοις!
Ακμᾷ πυρὸς σεῦ ζεῦγος ἐνημμέναιν
Ψύχαιν μιᾷ προστακέμεναι φιλεῖ.
Ες τὤυτὸ διπλοῦς συμφυσᾶσαι
Δᾳδὶ σέθεν καθ᾽ ἕνα προσῆγες.
Η θαῦμα, πόσσαν συζυγίας χαρις
Πόθῳ δαμείσαις ἀμφὶ βροτῶν φρεσὶ

Conjugij laudes

Conjugium inter Christum et Ecclesiam arcanæ consociationis typus.

Conjugum vterque alterius alter ipse.

Conjugij indiuidua comes voluptas.

Κρεμ

ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΝ

Κρεμᾷ χαρὰν καὶ φαιδρότατας
Εὔφρονος ἀγλαΐηφιν ἐυνας.

Αρθμοῖο τέλθος φῶστε γαμηλίω, | Conjugium non a corruptis hominibus cæpit.
Ου πὰρ γε ταύτας τᾶς ἀδίκω φύτλας,
Τὰν ἅδε φέρβει φθὼν μελαίνα
Αἱματόεσσι χερῶν μέμυεσσι.

Πάντᾳ μυσαχθῶν σμᾶνος ἀθαθάλοις | De æui nostri moribus querelæ.
Ες μᾶχαρ ὄυλον στήθεσιν ἐκθορεῖ,
Χαρμᾶν τ' ἀέθλοις τῶ βιατάν
Ουρανοῦ ἐκπροκαλεῖται Αρῶν.

Γέφυκε θνατῶν μὰν τὰ χερείονα
Τραχεῖαν ἐρπόντων πρὸς ἐπίβδαν δ' ὅμως· | Punitionis æternæ hic jacimus fundamenta.
Τί γὰρ πρὸς ἄλλο πλῶν ὁμίχλης
Προπροκυλινδόμενοι φέρονται;

Φρενὸς τυ βωλὰ τᾶς βροτοειδέος
Χείρων ἐφάπλα· Χείρ νόμος ἔπλετο·
Ορφνὸν δ' ἀλήταις Αἰδος δῶ,
Βυσσοδομεῖτε δίκας βδελυκτοῖς.

Εσα ἦ πρῶτα μελλογάμοιν θέμις | Coniugium in Paradiso, integris adhuc animis corporibusque humanis.
Λοχμᾶν ἀν ἔρκος τᾶν Εδεννιῶν,
Τὰς πᾶν γανος χαρπῶν ποᾶν τε
Ενθεος ἐυφροσύνα μέθυσκεν.

Ω πιστις ἱρά, ὦ θαλαμηπόλω | Conjugij sollemnia Christus ipsemet cohonestauit.
Δαῖτος μὲν οἰνά, τᾶ Θεῶ ἔκγονος
Σύνδορπος ἔσκεν, χεῦματ' οἴνου
Ες μελιαδὲ ὕδωρ ἀμείψας.

Θείωγε κάρτευς τερατοφανὲς τόδε | Ibi miraculo primitus diuinam suam potentiam declarauit.
Τέκμωρ τέλεσσαν Παρθενικᾶς τέκος
Τοιῶνδε τιμᾶν ἀξίωσεν
Κύδει σε ζαθέω πύκαζον.

Σεῖο γλυκείας σὺν χάριτος τύχᾳ | Conjugij beneficio hic quasi

Βρότεοι

ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΝ

Βρότειος ἀιων ζωει ἀειφόρος·
　　Ουδὲν γὰρ ὁῖον, παισιν ἄμμας
　　Αθανάτους μονονού γενέσθαι.

reddimur immortales.

Πνεοίσαν ἀμέων λείπομες εἰκόνα
Τέκνων ἐν ἀκμῆ φυταλιὴν φίλων,
　　Επεὶ κελεύθω τέρμα τυτθόν
　　Τᾶς νεκροδέγμονος ἱκόμεσθα.

Viua nostri imago liberi nostri.

Τεθμοῖο δ' ἄνδρας μοῖρα βροτησίους
Εαν δέχηται νυμφικομήτεω,
　　Ομόφρον εὐνᾷ, κρατεῖται
　　Μείλιχίας τε τέλος και ἀρχά.

Suauissimæ vitæ causa Coniugium.

Γαμοσόλος νύξ σύνθεμά τ' ἀίσιον,
Αρηα στερρῷ δυσπάλαμον πυρί,
　　Γλαγαῖς τέ λάμποντος σιδάρου,
　　Σύμφρασιν ἐς γλυκερὰν μεθέλκει.

Conjugio conciliantur amicitiæ odij flamma extinguitur.

Μεγ εὐμθυεῦντων δένδρος ἀνεψίων
Οζοις βεβριθός τηλεταόντεσιν
　　Αειθαλεῦς μῆχος βίοιο
　　Αντλεον ἀΐδιον τελευτᾶ.

Filiorum ac nepotum perpetuæ propagines

Αδαγε ῥάβδῳ, κοῖλα πρὸς ἔντερα
Γᾶς καταχθέντας, παραβλαστικοῖς
　　Αμοῖο φύντες γαγγαμύγδος,
　　Ζωοδόταις ἀναλαμβάνοντι.

In illis quasi reuiuiscimus.

Λεχῶν ἔρωτας τωσδε παρατρόπως,
Τως τόξοδαμνός τις μανικοῖς κόρω
　　Δᾳλοισιν ἐμπρήστα ἐρᾶται,
　　Οργὶ ἀποσποδέει γαμοιο.

Conjugio illicitos amores effugimus.

Τέλος τ' ἐρώτων ὦ γάμε κύριον,
Χ' ὥ, τι πρεπῶδες, χ' ὥ, τι τὸ μέτριον
　　Αμᾶς διδάξαις, ἀδίω μέν

Conjugio quidquid est in vita dulce, dulcescit magis.

Θάλεια συζυγίαισι θῆκας.

Amara quæque mitiora: Mellis enim et fellis quasi fluctibus vita hæc nostra æstuat.

Τῶν δαὶ χολωδῶν (τοῖς, πελαγευς δίκην

Κλυδωνίοισιν, τλασιπόνων βίος

Φωτῶν ἐπημείβοις κλονεῖται)

Αμβλυτέραν τελέσειας ἶπον.

Auctor bene precatur conjugibus Regi et Reginæ.

Βωμῷ τὸ μαντείῳ ταμίας θεᾶν,

Οθεν λύρισδον καλλιρόοις πνοαῖς,

Θέλκτρον προσαγνει. λίσσομαί σε

Ενθὲ μάκαρ μάκαρ ἐνθὲ Υμεν.

Inuocat Hymenæum sed verum illum, Conjugij auctorem DEVM.

Αλλ᾽ ὅσγ᾽ ὀλύμπῳ κίονας ἀστραβεῖς

Εχων, ἀτρέπτοις πάντ᾽ ἀτενίζεται

Τὰ νέρθ᾽ ὀπωπαῖς. λίσσομαί σε,

Ενθὲ μακαρ μάκαρ ἐνθὲ Υμήν.

Vtrumque Rex est et princeps bonus, et bellator strenuus.

Μνηστᾶς ἀτράκτοις, ἀμφότερον δέ τοι,

Κρείων τ᾽ ἄριστος, δουρί τε πλατιέμεν,

Ητορ δέδμαται. λίσσομαί σε

Ενθὲ μάκαρ μάκαρ ἐνθὲ Υμήν.

Ος ὑψίκομπον Σκωτοῖδᾶν γῆρας,

Σκᾶπτον τε χερσὶν πατρίδος οἴακα,

Νωμᾶ δικαίαις. λίσσομαί σε

Ενθὲ μάκαρ μάκαρ ἐνθὲ Υμήν.

Sponsam ei suam aduentare. quam laudat ab elegantia.

Ξανθαῖσιν ἰῶν καὶ ἁλιπορφύροις

Ακτῖσιν ἁβρὸν σῶμα βεβρεγμένα

Νυμφα παρήκει. λίσσομαί σε

Ενθὲ μάκαρ μάκαρ ἐνθὲ Υμεν.

à parentibus.

Νύμφα παρήκει ἁ γεγεναμένα

Δάνων ἄνακτος τοῦ θρασυμαχάνους

Υπερφανέντος. λίσσομαι σε

Ενθὲ μάκαρ μακαρ ἐνθὲ Υμεν.

à gratijs et venustate, à pietate et moribus.

Αιδοῖα χρυσαῖς ταῖς θυσάνων χλιδαῖς

Μορ-

ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΝ

Μορφὰν ποτιστάζει χαρις ἐυκλέα,
Φρενᾶν τ᾽ ἀωτὸν. λίσσομαι σε,
Ενθὲ μάκαρ μάκαρ ἐνθὲ Υμεν.
Ω τὴν τε καὶ τὴν ἐυτυχίαν βροτοῖς,
Αισάν τε χραίνων ἐυθενεόντεσι,
Τῆνω φεροίτων ἐς τελευτάν
Ευφροσύναις ὑγιέντε γῆρας.
Πρόμοις τε παῖδες προσθέμενοι κλυτας
Στέψειαν, ὅρμοις ὡς πολυδαιδαλοις,
Δαρὰς τοκήων. ναί θάλος γὲ
Σκαπτοφόροισι δόμοις ἀρωγὸν.
Τοῦ μέν γ᾽ ὑπ᾽ ἐσθλοὺς τεκνογονεῖν, φθορᾶς
Θνάσκει ἀνάγκα τᾶς μεροπηίδος.
Δίδοι τε σφωὶν καὶ ποτ ἀστῶν,
Καί ποτί τηλεδαπῶν ἐπαινους.
Ψεύδους τε ἐχθράν, κ᾽ ἐιλικρινεῦς φίλαν
Θεοσεβείας ἐυθυπορεῖν ὁδόν.
Ταῦτ᾽ ἐύχομαι μὲν πάνθ᾽ ὑπαρξαι,
Αρτιεπὴς δ᾽ ἐπέτρεψε Μοῖσα.

ΤΕΛΟΣ.

Conjugibus optat poeta et longam et jucundam vitam.

Egregiam prolem.

Prolis enim propagatione moriendi nostra conditio quasi conuellitur.

Optat ciuibus pariter ac peregrinis vt cari sint et memorabiles.

Illud denique vt veræ religionis viam ingrediantur inoffenso pede.

De Nvptiis

SERENISSIMI SCOTORVM REGIS IACOBI VI. ET ANNAE.

Danor. Reg. Friderici II. Filiae.

Regales thalamos, clarisque iugalia tædis
Pacta cano: vos ô Tyrij quæ Principis olim
Vespere solenni sponsos cecinistis amores,
Cingite odoratis crispantia tempora sertis,
Ter tripliciq; hilarem quatientes lampade flammam,
Et de Pegaseis lustrales fontibus vndas,
Ferte pedem, Lydisq; modis date corpore motus,
Inque modum canite, ac fidibus colludite tactis:
Vestibulum myrto, laurisq; perennibus aula
Rideat: artificis velaria regia Flandri
Picta manu, totas paries suspensa per ædes
Exhibeat, varijs hominum spirantia formis:
Aureaq; innumeris rutilent laquearia lychnis.
Hæc vbi maiorum fulgent conclauia priscis
Intima imaginibus, pluteosq; tapetibus aptos
Attalicis, viridans semper-florentibus arbos

Ad Longouillanæ arboris symbolum allusio SVB VMBRA SVB SOLE VIRET.

Exhilarat baccis, roseo suffusa rubore:
Multiplici quam docta manus discriminat auro,
Veste colorata Genialem sternite lectum,
Indica cui nitidis inhiet pulcerrima rerum
Testudo simulacris: segmentatáque circùm
Byßus eat, quam virgato bombycina textu
Fimbria mixturis inter rutilantibus aureis,
Vndiq; diradiet: casiam & fragrantia amomo
Cinnama congerite, ac calamo bene-olente cyperum.
Macer anhelantem ambrosiis tot odoribus auram
Aspalathusq; alat, & dij vis mascula turis.
Vettonicis, violisq;, immortalique amaranto,
Et galijs ornate thorum, rorisq; marini
Atq; thymi asparagis, atq; asteris, atque hyacinthi,
Aurea victrices vmbrent peristromata laurus.
Collis enim vestri, vestri instaurator honoris,
Fortia Scotigenas patrijs qui pectora sceptris
Et virtute regit: clangentibus incita pennis
Oceani trans vasti aditus, auroq; comantes
Hesperidum siluas, trans quæ rigat æquora Ganges,
Transq; Arabes quem fama vehit, IACOBVS *auito*
Sanguine qui Regum SEXTVS *id nominis audit,*
FRIDERICI *natarum* ANNAM, *tot laude per annos*
Regales Danicæ flexit qui gentis habenas,
Gentis, in armorum, terraq; mariq;, triumphis,
Qua sit nulla magis toto excellentior Orbe,
Coniugij capit auspicijs, queriturque morantem
Sideris Hesperij cupidis in amoribus ignem.
Surge age, quid cessas? nitidißime vesper, Olympo
Expectata diu quid tollere lumina ceßas?

Anne

Anne tibi furtim ardenti puer improbus arcu
Surripuit flammas? ipse an colludis amori?
Crudelésne iuuas venerem procudere lusus?
Vt pariter casto viuacem in pectore flammam
Funditùs, atque imis funalia fixa medullis
Exagites? iuueni vt moræ alunt incendia tristes?
Heu quoties toto mærens expalluit ore,
Cùm sua iam dubijs præbentem carbasa ventis
Ire mari dominam, ac tenuis tenerascere fili
Virgineam sciret, ratis in vexamine, mentem!
Quantas corde preces, tacito quot vota labello
Concipit, & cæli pacem pro nauibus orat!
O qui fluctisonum spumis candentibus, inquit,
Aequor agis, qui feruentes compescis arenas
Turbinibus captis, stratáque æqualiter vndâ,
Ventorum, pelagíque potens: qui principis olim Abrahami legatio de concianda nuru.
Thariadæ famulum Genio duce direxisti,
Cùm fuit ad tædas Bathuelis nata iugales
Accersita domum: da flaminis aura secundi,
Obstrictis alijs, procliues incitet vndas,
Dimidiúmque mei pater ô pater optime serua,
Vt paribus te nostra vocent præconia votis,
Muneribúsque tuis sobolis ventura propago
Te colat, existátque diu, laudémque sequatur:
Sic ait; & longo ducit suspiria tractu.
Ecce coronatæ pelagi super æquora puppes
Littoribus longè patrijs Daniáque relictis
Ibant Oceano in magno: sonitúsque tubarum
Iam cano excierant, è gurgite Neptuninas
Mirantes quid celsa sibi tot carbasa vellent,

Armorumq́ ingens strepitus: quam flamine diuam
Tam placido comitans frænato equitaret in Euro
Ipsemet Hippotides, ac cunctum insterneret æquor.
Pro se quæq́ adeunt propiùs sponsæq́ carinam
Aduantes, mollem casiæ, quem efflabat odorem,
Naribus accipiunt auidis: noua gaudia mentes
Exhilarant, stactæq́ bonus capit halitus omnes.
At Regina loco, nitidi per tempora cœli,
Composita in sublimi, ancillarum agmine circùm
Virgineo, illustri, promtisq́ ad iussa ministris:
Auro picta sinus, auroq́ & fulgida gemmis
Cæsariem, rutilansq́ ambas conchylibus aures:
Molle cui alternis adamas flammansq́ pyropus
Memnonias spargunt inter multitia luces:
Pileoli tres præcipuè plumaria subter
Texta micant gemmæ, variisq́ coloribus ardent:
Quam rara ipsam hilaris commendat gratia formæ,
Sed pietas magis ac specie mens pulcrior omni,
In se animis, in se toto Nereidas ore
Verterat: illæ alacres pompam clamore secundo
Concelebrant, plausuq́ fremunt, lætamq́ canentes
Alta Caledoniæ ducunt ad littora classem:
Horribiles donec furibundo fulmine bombos
Aera crepant, fractasq́ soni stridoribus auras
Fulgura, & incenso percurrunt fomite glandes
Cum tonitru, quo ripa omnis, montesq́ propinqui,
Arduaq́ Arcturi impulsis strepuère cauernis,
Et percussa imâ tremuerunt æquora arenâ:
Cæruleus fugit ille Chorus conterritus omnis
In latebras, penitisq́ cadens se mergit in vndis.

Parte

Parte aliâ celsis Edinæ ex molibus arcis
Flammarum per inane globis fumoq; volutis
Exululat cœlum, & crebris tonat ictibus æther,
Aëra per medium nitri stridente procellâ,
Missilibusq; pilis: tantus furor vndiq; flammæ est,
Vndiq; terribile illisa inter nubila murmur:
Ductilibusque tubis iuuenes taratantara picti
Puppibus ex altis grauè vociferantur ad auras
In numerum, exanguisq; iterant simulacra duelli.
Ecce aliæ excipiunt venientem, & læta precantes
Ore, oculis, animo, cunctisq; ex ordine nymphæ
Officijs cumulant Reginam, è sanguine claro
Inter honoratas quotquot decus innuptarum,
Omnes purpureis, omnes albisq; rosarum
Et violis, & amaracinis bene-olentibus aptæ
Aurum inter, gemmasq; inter capita illustrantes
Pectoráque, & saturas Melibæo murice vestes.
It portis rumore orto, miscellaque turbans
Scotia, spectantum campis vomit omnibus vndam:
En tibi per montes, de culminibúsque ruunt se
Agricolæ ad portus: alij lætantia cursim
Agmina conglomerant triuijs, & murmure circum
Omnia miscentur vario: sed lecta iuuentus
Arma gerit, lento incedens ad tympana passu,
Plurimaq; igniuomum tormenta imitantia fulmen
Obijcibus ruptis, raptáque in sulphure flammâ,
Impete displodens habili, ferit ætheráque altùs
Montesq;, Oceanique omnem stridoribus oram.
In rubeos vexilla sinus, albasq; cruces pars
Facta decussatim crispantibus explicat Euris:

Res animos tollit iuuenum, exultantiáque haurit
Pectora Mauortis species, sonitúsque remisti.
Loricati equites, longóque hastilia ferro
Longa obliquantes, nigrisque comantia tecti
Cassidibus capita, ac genuum tenus abdita fulti
Crura ocreis, latè campos discursibus implent.
Nobilitas aliâ de parte volantibus auras
Vincit equis, celerique legens vestigia raptu
Tollitur, ardescunt soleæ, flammisque tuentum
Caligant oculi: generoso in pectore, laudis
Tantùm pollet honos, vincendique arduus ardor.
Ille alius campo in viridi, calcaribus acrem
Versat equum, iam præcelêri dans corpore gyros,
Insultansúe solo, aut sinuans glomeramine gressus:
Iam lenia excussis iaculans vestigia plantis,
Vltima corripuit spatia, & plaudentibus ecce
Suspensisq; eadem pedibus legit æquora cogit:
Pullus inardescit monitis, insigniaque altæ
Indolis argumenta, feris è naribus ignem
Torquet agens, densisq; humectat pectora spumis.
Festinum interea, liquidóque cupidine Regem
Virginis ardentem, phaleris ornatus & auro
Fert sonipes, dominique ferox testatur amorem:
Qualis vbi Eoos fluctus, Gangisque fluenta
Deserit, ac rutulis nostrum fulgoribus Orbem
Irradians, nitidæ egregijs resplendet Apollo
Luminibus formæ, & fuluo crinem implicat auro,
Addens lilia prima, & odoris balsama thyrsis:
Cui chlamys ex humero gemmantibus aurea limbis
Furgurat, illicióque tenens præstringit ocellos:

Vel cùm præcipitans prono quatit impete currum,
Curriculíque vices, & tempora diuidit orbis:
Talem ſeſe illo Rex tempore præbuit, omnes
Ante alios longè pulcerrimus, agmina iungunt
Purpurei quotquot Comites, longo ordine primi
Scotorum: veluti, illuſtris per compita cæli,
Tres Phœbum anteeunt, totidémque ſequuntur ouanti
Magnifici primíque duces: pars nobilitatis
Cætera ſtellantis, pro munere, pro libitóque
Solis, habet lucem, iuſſóſque capeſcit honores.

Iam Danicis ierant plerique à nauibus omnes
Magnáque quos miſit Germania Legatorum
Inſignis numerus. Niueæ iam fræna quadrigæ
Ore fremunt, duris crepitat ſub dentibus aurum,
En iuba iactatis ventos ceruicibus implens
Sanguineis ebuli ſe ventilat ebria baccis:
Subiectantq́, cauantq́, ſolum: impulſúſq́, remugit
Stagna per & montes crebris hinnitibus æther:
Verſicolor frontes ſuperà dat plumea motus
Congeries, ruſsámque ſuper ſimul edita caudam:
Pectora luxuriant phaleris, & pinguia terga:
Admirandi operis carpento iunxerat aureo
Quadriiuges auriga feros, vbi maxima fabrûm
Vincitur ars pretijs rerum maioribus, & ſe
Plurima per currus pulcerrima fundit imago.

Prouehitur tandem magnâ ſtipante cateruâ
Nobilium: flos virgineus, matréſque ſequuntur
Penſilibus pars pilentis: pars ducere frænos,
Impoſitæ dorſo, atque equitem compeſcere virgâ:
Lætitia antè viam præſpargens floribus omnem

Iuncta cupidinibus, claros cit in æthere cantus:
Remigibusq; alis currum super impendentes
Hinc Venus, hinc Iuno, tacitis genialia tædis
Gaudia diffundunt, liquidáque incendia flammâ
Nulli visa alij, tremulo sub pectore vertunt
Virgineo, stimulisque agitant subtilibus ignem.
Illam alti circùm montes, illam intima longè
Flumina saxosas inter strepitantia valles,
Illam omnes Nymphæq; Creæ, Arcturiq; puellæ,
Ore ferunt, nemorumq; deæ, viridesq; Napeæ:
Fortheáque, Lauinusque lacus, quique agmine lato
Erna fluit, plenis auidum lapsurus in æquor
Cornibus, ante Tai nî sese infunderet alueo:
Quæ Nessam Nardúmque bibunt: Lindornáque puro
Quas lauit amne deas: magni quas herbida Cludæ
Pascua: & arboreis horrens Strauernia lustris:
Quas media inter saxa son ans iuuat Esca susurris:
Lemundiq; ingens gremium, quem plurimus halex
Posthabitâ colit Oceani intractabilis vndâ:
Quæ virides Tuidæ ripas, fœcundáque magni
Arua Deæ, & campos hilares Donaide lymphâ,
Circum molliculo saliunt pede: dulcibus omnes
Regalem modulis decantauère Hymenæum.
Indigenæq; Speæ Genij, quiq; amnibus altis
Pinguia amant alijs salmonum pascere secla,
Natales mulcère nouâ dulcedine riuos,
Molliáque auditi medijs dare cantica lucis,
Aut in arundiferis, nemora inter glauca salicti,
Sæpicule hos antris geniales ludere versus,
Hymen ô Hymenæe, Hymen faue ô Hymenæe.

Obuius

Obuius interea toto iam flammeus ore
Regius enituit iuuenis, cupidóque labellis
Virgineis ore infusus, solatia mentis
Prima capit, solidumq́; ardens insanit amorem.
O Charites, blandisq́; puer promptissime telis,
Quàm citò, quàm cæcis, placidi decor aureus oris,
Gratiáque è roseis, Regem, blandita labellis,
Icit agens iaculis, conceptumq́; eruit ignem!
Gratia: quæ in gremij complexibus heroinam
Dulcibus eduxit, formæq́; insignis honorem
Vultibus aspirans, mores quóque finxit ad vnguem.
Flexaminos blanda Charitum dulcedine nutus
Virginis eminulos oculis! quæq́; acta virili
Tela supercilio occulti iaculantur Amores!
Non ita suffusos iniecta exasperat ignes
Pallas: & in viuâ, tactis expergita venis,
Calce inferuescit, stridénsque ebullit aquæ vis:
Quanta sub amborum medio se pectore mouit
Aestus flamma auidi, præ quàm priùs vsserat ambos:
Ambo igni micuêre nouo: attonitisq́; bibêre
Mutuum amorem oculis: veluti Iunonia quondam
Solis ad aspectum aduersis percussa colores
Mille trahit radijs, largásque asperginis haurit
Iris aquas, subeunt acti feruoribus imbres.
Sic desiderij tragulâ perfixus, & horæ
Impatiens, mollique animum Rex voluere victus
Vertit iter, quum Pierijs à montibus omnes
Tempora distinctis euinctæ floribus assunt
Ecce Heliconiades: quarum quæ conscia cælo
Sentit Apollineas laurus, mentésque deorum

Vranie, parat ore preces, ac talia fatur.

Votum Poetæ, ad imitationem Psal. LXXII.

O qui magnanimos DEVS *inuictissime Reges*
Aeternis regis imperijs, da sideris almi
Luminibus faustis tædas fulgêre iugales
Hesperus aspiciat veniens, sanctóque Hymenæus
Fœdere concordes animos & amoribus aptos
Conciliet: metuensq; mori se gloria tollat
Perpetis auspicio famæ: da dicere iura,
Iuris ad exemplum superi, ciuilia Regem,
Vt decus ad patriæ, certam ad patriæq; salutem
Legibus inuictis regni moderetur habenas.
Pauperibúsque tuis facilem bonus arrigat aurem,
Voce suos quoties rumpet patientia questus,
Iustificóque nouas incidat iudice lites.
Sic canit: assensæ pariter cecinêre sorores.
Per iuga, per saltus, per amœna silentia ruris
Oppidáque & vicos, facili pax mellea voto
Intrepidos beet indigenas, & alumna quietis
Iusticia intonsos nemorum viridaria colles
Læta colat: vim pauperibus fraudemq; potentum
Viuida defendat, rabiemq; infringat & iras.
Sic canit: assensæ pariter cecinêre sorores.
Illius egregias laudes præsentibus æui
Venturísque canant spatijs, quoscunque renascens
Mane nouo, quos denascens lux vespere sero
Contuitur: dum clara diem vehet orbita Solis,
Cynthiáque ambrosiæ præpandet lumina nocti.
Sic canit: assensæ pariter cecinêre sorores.
Aurea quas liquit terras Astræa reuisat
Mæstitiáque graues releuet: velut ignibus ater

*Sirius æstiferis agros cum findit hiantes,
Imbribus augescunt segetes, morientiáque herbæ
Seminia instaurant folijs, si coniugis æther
Impluit in lætæ gremium, fœcundáque cœli
Copia rorantis subsedit ad-vsque mamillas.
Sic canit: assensæ pariter cecinère sorores.
Hoc rerum potiente, & ius, & floreat æquum,
Floreat innocuæ diuina libentia pacis,
Copiáque, & tremulæ scatebris huberrimus vndæ
Fons pede natus equi, liquido qui flumine nostros
Semper alat recreétque sacris in montibus hortos.
Sic canit: assensæ pariter cecinère sorores.
Diues opum geminis nec tota Britannia sceptris
Finiat imperium: Oceani sed Iernia in vndis,
Quà se cunque ferox, Zephyri spiracula versus
Porrigit: indomitásque obiens quas gurgite Nereus
Implicat Eubenias: Druydumq́; sedilia, Monam:
Quæque Lycaonium suspectant Orcades ignem,
Insulæ Oceano in magno, quem flatibus ingens
Vexat Hyperboreis Aquilo proruptus ab antris:
Illius hæc, minimùm, dominas parentia leges
Extimeant, nomenq́; pio venerentur amore.
Sic canit: assensæ pariter cecinère sorores.
Auxilij ille inopes, curísque ingentibus ægros
Leni animo, patrijq́; omnes dulcedine vultus,
Et dij alloquijs recreabit mollibus oris:
At fortunarum discrimine circumuentos,
Fœnoris absoluet: dextráque leuabit egenum:
Tanquàm autem vili imbecillæ sanguine plebis
Nullus abutetur: longam ergo viuere vitam*

 Fata

Fata ſinant, pulcræq́ genus ſuboleſcere prolis.
Sic canit: aſſenſæ pariter cecinère ſorores.
Terra per aërios ventoſa cacumina montes
Tam denſis ſegetum crepitet percuſſa flagellis,
Quàm grauis aſsiduo Grampl iuga murmure ventus
Summa ferit, quantáque horrens canit arbore Lennox:
Plurima ſuppeditet veterinæ ſemina gentis
Fœta Calidoniјs paſsim pecuaria villis:
Ditia ſe reſerent nitidos terræ inter hiatus
Aurique, argentique, æriſq́ cubilia flaui,
Plumbeaque, & viuo fumantia tecta metallo,
Sic canit: : aſſenſæ pariter cecinère ſorores.
Frugiferos colles, & amœni compita ruris,
Vrbanaſque vias, impuberis agmina turbæ
Concelebrent, cumuletq́ patres pax prole beatos:
Læta velut riguis imbri ſe gramina campis
Subіjciunt, gratóque auras flos ſuffit odore
Quà violæ & galіј, quáque iridis & ſaliuncæ.
Sic canit: aſſenſæ pariter cecinère ſorores.
Hos tales Rex ille dies, hæc talia genti
Spondet fata ſuæ: Aonio nam mater ab antro
Mnemoſyne dedit augurium: læuáque coruſcant
Ecce Dionei liquidis è nubibus ignes.
Illius ergo omnis virtutes audiet ætas,
Egregiamq́ animi, laudum in certamine, mentem
Fama feret: magna ingeniј dabit orgia nobis,
Scotia quo bellax animos, quo ſancta verendum
Relligio caput attollit, princepſq́ Senatus
Iuſtitia iniectis adſtringet compedibus vim
Sæuam animis nimioq́ manus (heu) ſanguine tinctam.

Qui

Qui leges Scotis patrias, rectumq́; piumq́;
Restituet: qui mærentes ad pristina Musas
Præmia longinquis volet è contemptibus ire:
Sic canit: assensæ pariter cecinêre sorores,
Et felix cytharâ firmauit Cynthius omen.
Talibus atque alijs connubia pangere verbis,
Plectráque diuinis hilares genialia Musæ
Stringere certabant digitis: se namque solentes
Ad Iunonis agunt, Venerique Hymeneia sanctæ
Dona ferunt, suauíque adolent puluinar odore,
Stat sua vbi pietas, & honoribus ara virescit
Indelibatis, florumq́; perennibus auris.
Nam quis IACOBO *Scotorum Rege Camænas,*
Latoïdamq́; colit meliùs? quis temporis istud,
Aut ætate patrum, poterit meminisse Monarcham
Ingenij illâ insignem, & amabilis indole linguæ,
Tam vigilemq́; animi? plausit cui sæpe canenti
Calliope, viridíque auscultans Phœbus ab antro.
Aspice per Rheni populos, quique algida Moschæ
Tesqua habitant: specta tantis comitâtus in æquor
Fluminibus quà flauentes rapit Ister arenas:
Quáque viam immensis dirimunt anfractibus Alpes
Quósque inter medius se porrigit Apenninus:
Quósque à Bethigenis disterminat alta Pyrene,
Bethigenásque ipsos (ringat licet inuidiæ dens,)
Non facile ostendes aliquem, qui sceptra potitus,
Tot studijs, tot linguarum præcelluit vsu,
Præstantisq́; adeo ingenij virtutibus altis.
Mitto animi mitto excultæ miracula linguæ,
Pubentisq́; æui florentem vere iuuentam,

 Consi-

Consimilemq́; Dijs procero in corpore formam:
Quis pernicis equi melior compescere cursum,
Aut galeam induere, atque armis splendescere in aureis?
Altipetam quis ab aërijs deiecerit hædum
Verticibus saxi, aut rapidæ vestigia ceruæ
Flexerit in valles citiùs? cupidísque ferinæ
Per iuga, per siluas canibus quis alacrior instet,
Illatebrétque feras? certo quis comminùs ictu
Fregerit horribilemq́; minis ac dentibus aprum
Intrepidus magis, aut immanè furentibus acrem
Vrsam animis, sæuos contrà si verterit vngues?
Quis manibus rigidos lunare potentior arcus,
Seu cœlo speculatur auem, seu figere damam
Eminus obijcitur subitò? quis tela sonanti
In volucrem potior torquêre volantia neruo,
Pinguiáue adiecto perfringere tergora nixu,
Tergora monticolæ capreæ? quis vellere ab ipsis
Dexterior cœli, alituum genus omne, cauernis,
Asturis aucupio famuli? quis denique corpus
Nobiliore agier patientior omne palæstrâ?

Astur accipitris genus sub. Princip. Rom.

Illà autem Daniæ sata Regibus ANNA *vetustis,*
ANNA *soror Regis, Regis quoque filia, Regi*
Sponsa, Lycaonium subter qui cardinis axem
Sceptra Caledonij, innumeros accepta per æui
Præcedentis auos, iure & virtute tuetur,
Vnâ omnem, diui quam dant mortalibus, æquat
Laude facultatem: formam Cytheræa puellis,
Plutus opes: Charis ingenuos placidissima mores:
Casta mares animos Tritonia: Suada leporem:
Dicunturq́; Horæ labijs dare purpureum ver:

Sponsa raras omnes ingenij ac corporis dotes, fidei, et pietatis muneribus diuinis cumulauit.

Vnus

Vnus ei hanc omnem dedit vno in munere dotem
Ferre DEVS, *patrij dederit quum pignus amoris,*
Notitiamq́; sui, FIDEIQVE *opobalsama sanctæ,*
Stirpis Iëssææ dulci quæ sanguine sudant.
Scilicet hoc illud proprium & solenne Tonantis
Ferre voluntatem in melius certumq́; benigni
Pectoris indicium facere, ac placabilis iræ,
Quum Reges dat habere pios, veréque timentes
Numinis æterni, & venerantes nomen honore
Illustri, casto, qualis pietate Iosias
Isacidûm Regale genus præcelluit omne,
Hesperus vt stellas creperâ sub luce minores.
Relligionis enim pariter iurísque seueri
Vt decus, & priscæ viuesceret aura salutis,
Cura fuit, tetrásque sacris detergere labes
Numinis illatas adytis: densisq́; comarum
Nexibus horrentes penitùs rescindere lucos:
Ieroboæa solo Bethelidis orgia terræ
Vertere: sacrilegos iusto sacrare fauillis
Igne Sacerdotes, verásque emergere leges,
Vnus amor, cupidíque animus conaminis vnus.
Sit quia nam maius cæli vertentia subter
Sidera quicquam aliud quàm veræ conspicuus Rex
Luminibus Fidei, iustæque examine lancis?
Et vobis Deus illa dedit, dedit omnia vobis,
Quæ mens cunque queat conceptis poscere votis.
Omnia comprendit numero, seu munera spectes
Illa animi, seu diuinas in corpore dotes:
Et quas vulgus opes studijs immanibus excors
Deperit: eximiósque hominûm quos ardet honores

Ambi-

Ambitione furens animus: semel illa soluto
In gremium dedit ampla sinu, & cælestibus auris,
Inuoluitq́; Fide: quæ perpetis altera vitæ
Tempora, temporibus præsentis supputat æui.
Coniugij ô par egregium! vestri inter amores
Ambrosium florem nisi mella liquentia semper,
Semper inalbescens Syrij fragrantia roris
Esse velint: bonus Idalij vos nectaris imber
Compluat, ætatem: neque cum rota verterit æui
In senium, putet alteruter senuisse priorem
Alterius formam: æterni sit nexus amoris
Sancta fides, patrij sobolésque simillima vultus.
Salue magna hominum, fulgentis ab ignibus æthræ,
Spes illapsa sinus: nostri vos carminis ales
Vndantem trans Oceanum gentésque remotas,
Emerito nunquam, si quà potis, impete tollet.
Virtutis prima egregiæ, sunt altera famæ
Præmia: consequitur qui dijs ducentibus ambas,
Illum ego promeritis, & felicibus auguror auris,
Semper florentem capiti imposuisse coronam.

FINIS.

De Tempestate

QVO TEMPORE IN SCOTIAM VERSVS NAVIGABAT

SERENISSIMA

VIRG. ANNA FRIDERICI II. DANIAE ET NORTVEG. REG. F. IACOBO VI. SCOT. REG. SPONSA.

AD

INCLYTI SCOTOR. REG. CANCEL. IOHANN. METELLANVM:

HADR. DAMMAN a Bisterueld.

QVàm celeri hanc Pallas percurrit pectine telam,
Quid memorem, quum ses res satis ipsa probet?
Nil etenim est aliud, videas, seu tangere mallis,
Grandibus horridior quàm leuidensa plagis.
Et mihi cum docto, MAECENAS, *dicis Apelle,*
Miror non plures texere te citius?
Certè equidem, si persuadet Sulmonius auctor,
Tela illa ingenij, filia Lætitiæ est.

D Quid

Quid mirum est igitur, mentis si nulla serenæ
Gaudia, in his etiam versibus esse nihil.
Cur igitur mittam? quia me prior illa fauoris
Aura tui, oblitum me facit esse mei.
Iamque meas aliquid, tali te indice, nugas
Esse puto, Genij gratia tanta tui est.
Quidquid enim hac tristi placeat de mente profectum,
Acceptum auspicijs se feret omne tuis.

DE TEMPESTATE.

Ergo agite ô Musæ, venti memorate furentes
Irritati animos, iræq; exponite causas:
Qui nigro occidui iamdudum ab limite Solis
Quattuor horrendùm exululans noctésque diésque
Perpetuos, magnum feruentibus æquor arenis
Exagitat, spumásque ferens illidit in astris,
Vestráque nimbiferis affligens vota procellis,
Alte vndas ruit Oceani, Classemq; moratur,
Credita quæ iuuenis debet suspiria Scoti
ANNAM *Frederici genus alto à sanguine Regis,*
Qui Daniam tantâ nuper cum laude regebat.
Quis præstantem animi, pulcro quis corpore notum
Scotigenam iuuenem, qui fertilis inclyta terræ
Sceptra tenet, rigidique viros patientia Martis
Pectora morigeris prudens compescit habenis,
Non meminit nouisse aliquà? quem fortibus alis
Bactra super, Meroenq; super, Lybiamq; calentem,
Inq; adeo à nostris diuersum partibus Orbem,
Verticis adspectu Stygij, & decliuibus astris,

Fama

Fama tulit: qui materiem pondúsque poëtis
In sua, promeritis, dat habere encomia, rerum.
Illum omnes Rhodaniq; deæ, nymphæq; Pyrenes,
Optarunt, Bæthisque deæ, nymphæq; Charudes:
Omnes optatos suspirauère Hymenæos.
Vna alias tamen ante omnes, vt vulneris ictu
Saucia maiori, celsæ sic ardua mentis,
Arctiùs arcanum sine teste inclusit Amorem,
In tacito sperans ardentis semina flammæ
Ferri posse sinu: vel, (qui Geniusúe, suiúe
Blandus amor, patrijs gentem calcaribus vrit)
Se tantis opibus, tantis, tot diuite Regnis
Patre satam, posse omnigenis auertere Regem,
Donec festa thori tabulis sponsalia factis,
Fama volat, primásque faces fulsisse iugales.
Tunc tunc ille furor, tunc pectoris intima fessi
Iurgia prorumpunt, studiumq; immane tegendi
Exsuperant flammæ: at sæuæ pater ignibus iræ
Aestuat occultis, secumq; hæc talia mussat:
Siccine vicini fugiunt connubia Reges,
Affinísque fidem thalami contingere nostram?
Siccine spem pretio frustrà? mihi semper ab illo
Expectaui aliud: frustra tam molliter eius
Ciues vsque meis habui ditionibus ante?
Ille ergo in nostros quæ lusit carmina ritus
Diluimus frustra, & iuueni excusauimus æuum?
Esto: dies àderit: nec pluribus ora resoluens
Pollicis vnguiculum dextri bis térue momordit.
Ast illa insanæ pascens ludibria mentis
Vertitur ad Zephyrum precibus, manibusq; supinis,

Pectinéque articulis digitos plectentibus inter,
Talia prōfundit lachrimans: si munera Veris
Prima noui: si purpureis, si floribus albis
Serta tuas Zephyre imposui distincta per aras:
Ipsa ego si manibus tulerim tibi lilia plenis:
Primitijsque rosis, te primitijsq́; hyacinthis
Deuenerata fui: violis si altaria primis
Coniugis ipsa tuæ colui, conquestibus aurem
Tende meis, miseríque vices vlciscere luctûs.
Fama (fatebor enim) iuuenis celeberrima Scoti,
Qui nunc sceptra gerit, quàm rarâ præditus altæ
Indole virtutis, quàm pulcri florens oris,
Egregiusq́; animi, quàm matribus heroinis
Votiuæ mensura precis, mihi primitùs ignem
Intulit, & mollis fixit vestigia flammæ.
Nacta sed exiguâ viuos in imagine vultus,
(Quam furtim clam omnes habui, mediamq́; mamillis,
Interiore sinu ne quis resciscere poßet,
O quot eam impreßis docui suspiria labris!)
Ignibus eximis vror magis inq́; medullas
Se penitùs blanda illatebrant incendia mentis
Spemq́; metumq́; inter dubiæ, quando ecce niualis
Progenies Daniæ placitum mihi surpit Amorem,
Qui me surpuerat mihi: quem vix flentis ocelli
Imbribus occultis vanescere iußit honoris
Cauta Salus nostri, totumq́; effudit in iras.
Ergo autumnales, quantum pote, concipe flatus,
Vel Caurus tibi, vel creber tibi flabra procellis
Africus, his illis vicini à partibus instent:
Incipe, & Oceani sola claßem salsa prementem

Dis-

Disiyce grandisoni violentis fluctibus oris:
Extimeat saltem, tumidisque elangueat vndis,
Quæ miseræ has fecit furias mihi, quæ mihi vitam
Vitam animus, vitam mollis quam optare Iuuentas,
Quam me iussit Amor, melioris amicula cœli
Præripuit, miseræq; nihil nisi VELLE reliquit.
Quid Zephyre? imbellis semper patiêre vocari,
Inq; Palæpaphijs nisi suspirare puellis?
Nil nisi clementes Tartessia ventilet auras
Herculei Calpe monimentum & meta laboris?
Flamina mitte alijs nitidos recreantia flores,
Scotia te rigidum, teq; Oceanitides vndæ,
Quà Danus occasi prospectat limina Solis,
Experiatur: age, horribili quate nubila flictu.
Audijt orantem Zephyrus, teneræq; querelas
Virginis in tenues rapiens commotior auras
Intima displosit tensis præcordia buccis,
Ingentésque ruit fractis è nubibus imbres
Terrificos, tetulitq; vlulans ad sidera fluctus.
Hei mihi! quàm attonito exiliunt ibi pectora Regis
Externata metu! precibus suspiria fusis
Quanta trahit! quàm supplicibus pia numina votis
Sollicitat! quoties sæuis se fluctibus ipsum
Iactari optauit potius, quàm talia tetri
Murmura terroris teneram quatientia mentem,
Virginis ingruerent oculis, miseróque tumultu
Ventus atrox tumidis trepidantem pelleret vndis.
En etiam, ceu priua animos saturare furentis
Flabra, nec horribiles vibrato turbine nimbi,
Aut spumis furibunda salis candentibus ira,

Fæmineíue queant planctus: en dura tot inter,
Aduocat auxilio Iabeonem à Syrtibus Afrum,
Noctemq́, atque hiemem: fœdisque tot ora procellis
Fœta ruunt, pelagique vias, saxa aspera, naues
Eripiunt oculis: en lamentantibus errans
Multis cumq́, viris, cum fæmineóque vlulatu
Fluctibus (horrendùm!) decimis iactata faselus,
Iamque humilis, iamque elata in sublime repenti
Præcipitat lapsu, medios interdata fluctus:
Nec mora, nec modus, occurrenti impacta carinæ
Frangitur: (ô diuûm pietatem! ô tristia sexus
Exitia vtriúsque!) illisáque prora fragorem
Cum crepitu dedit, & subitò lateralibus æstum
Haurit hians rimis, siditque onerantibus vndis
Fessa sui, cumulóque operit præruptus aquæ mons.
Nantibus, heú, raris mittit de puppe rudentes
Auxiliumq́, parat miseris, quà promere vires
Quáque animos rerum facies, vndæq́, sequaces,
Et venti nimbique sinunt, cui ferrea cæli
Sæuitia ad culpam causas dedit imprudenti,
Pectoráque impediјt crudeli innoxia noxâ.
Quis speciem illius cladis, quis acerba virorum
Funera? quis iuuenum? quis virginibúsque puellis
Nobilibus, claris, immiti stamina fato
Incisa ante diem? quis lumina matronarum
Cæruleis extincta vadis, quis diuitis arcas
Commemoret gazæ, & muliebris scrinia mundi
Mersa salo? caput abde tuos conuersa sub amnes
Forthea, ne diræ temerent te funera cladis.
Virgineos potuisse oculos, potuisse nitentis

Stinguere splendorem formæ! florem illius æui
Tam nitidum, tam molliculum, thyrsisq; tenellis
Cymata ceu rabido lacerare virentia morsu!
Non sparsas audire preces, votisque moueri!
O qualem luctum morientes, quanta puellæ
Vulnera fecistis iuuenum: vos flumina Fifæ,
Angusæque amnes: vos celsa cacumina circum
Fleuerunt, nemorumq; dij, mæstique penates,
Quique Caledoniæ tecta imposuêre virectis,
Leuinúsque alto gemitum lacus edidit amne.
Scilicet hoc Regi tempestas horrida monstrum
Obijcit ante oculos, quò pluribus ægra fatiscat
Mens turbata malis, pelagique pericula magni
Vsque magis, magis vsque fremat: sed inantè timenti
Sancta Fides, *miseramq; animi consistere mentem*
Admonitu facit, ac, pelagi qui temperat vndas
Esse Devm: *quem siderei tremit æstus Olympi:*
Omnia cui parent cœli, terræ, æquoris intus
Clausa sinu: quem terribiles per inania venti
Præcipitésque timent summissis viribus imbres:
Illius ante thronum, Iusti reuerentia & Aequi
Semper adest, semper Bonitas, atque omnibus æui
Exemplis monstrata fides: te supplice quondam
Voce precabundum, tibi, quò diuina vocaret
Coniugij, mentem vellet flexisse voluntas:
Respiciet, Danicisque tibi qui intendere tædis
Pectoris ambiguo, fuit indubitabilis auctor,
(Non ignota cano, fidei manifestus & oris,
Quod memoro, testis vera sermone probauit)
Idem fausta tibi dabit auspicis omina flammæ,

Incolu-

Incolumemq́; tuam tua sistet gaudia sponsam:
Tu modo fide Deo, *& sacri sub Numinis umbrâ*
Esto hilaris: Sceptrisque Devm *Rex magne memento,*
Imperitare tuis, illiusque omnia nutu
Damna dari. Regumq́; modis cessantibus angi
Sæpe voluntates, ut Regum agnoscere Regem,
Séque suo meliùs discant pede dimetiri:
Te soboles, sobolisque sequens vis magna nepotum
Sceptra feret, verúsque tui te sanguinis heres
Usque propagabit, summi si iussa Tonantis,
Integráque æternæ seruabis iura Sionis:
Te decus & regni splendor, te proxima cælo
Gloria per cunctis nomen memorantia terris
Ora virûm, Solemq́; nouum, Solemq́; cadentem,
Australisque feret Rhapti prona æquora versus.
Talia secretò monuit castissima Regem
Relligio: monuítque Fides: quæ virginis aures
Una eadem occultis placidè circumsonat alis,
Mominâque attonitæ librat titubantia mentis.
Qualis apes nitidi per aprica silentia cæli
Fertur in arua volans maculis insignis & auro,
Suauiáque irrigui sequitur violaria fontis:
Se vel amaracinis ludens oblectat in auris,
Floribus aut prati varijs, thymbráque thymóque
Cruráque serpillo, & nigricantibus alba hyacinthis,
Ebriáque Auroræ lacrimis, Noctisque serenæ:
Regia sic Virgo pelagi ridentibus undis
Cùm tremulos ventus nisi sustulit ore cachinnos
Ponè sequens, cælumq́; æstiuâ luce refulsit,
Ipsa sacros saltus, ipsa altæ huberrima siluæ

In

DE TEMPESTATE.

In BIBLIIS *peragrat iuga, fortiſque arua* LEONIS,
Qui virtute viam propria patefecit Olympi:
Eximióſque legit flores, ac flumina libat:
Flumina, quæ ſolidi prorupit vulnere ſaxi
Electis DEVS *Iſacidis: fragrantiáque intùs*
Dona Palæſtini ſtipat cæleſtia mellis,
Ambroſióque animi diſtendit nectare cellas.
Sin radijs atros Solis ſqualentibus imbres
Nubila iam iamq; eijciunt, coruúſque morantem
Increpitat pluuiam, ſiluíſque immurmurat Auſter,
Carpit iter: ſumptiſque volans per inane lapillis,
Occupat optatum librato corpore limen,
Atriáque excipiunt venientem halantia myrtis,
Narciſſique crocique comis, & floribus Hyblæ:
Haut aliter ventis pelagi turbantibus æquor,
Horribilique retro pellenti turbine naues,
Ad ſe Nympha redit propiùs, ſeque intima paſcit
Exſtructis altè dapibus, preſſiſque reguſtat
Mella fauis, durum aduerſi domitura ſaporem
Aëris, & quidquid rabies effuderit vndæ.
Ergo vbi iam vento vehementi & fluctibus actis
Roſtra ſonant, tortiſque ſali ferit æthera ſpumis
Impatiens flecti Oceanus, tunc pectoris effert
Mella penu, & lectos hæc ipſa ad munera flores,
Dulciáque hæc precibus miſcet ſuſpiria caſtis:
O qui flammiferos cæli reuolubilis axes,
Telluremq; quatis: rabidaéq; ſonoribus vndæ
Vt libet, inſpiras: & tótius agmina gentis
Aeriæ effuſis ferri permittis habenis,
Labem indignatus ſcelerum: qui rurſus eiſdem

Omnibus obſequium, noſtrique iniungis honoris
Præſentemq́ ſalutis opem, te ſupplicijs mens
Si curuata vocet, lacrimíſque abſtergeat iram:
Qui quondam Aſſyrio Neptuni in gurgite vatem,
Balænæ ingluuies quem vaſti abſorpſerat oris,
Seruaſti: qui diſcipulos audire benignus
Puppe laborantes, pelagique quieſcere fluctus,
Excitus è ſomno precibus licet imbecillis,
Eſt tua quæ bonitas, voluiſti: quique omne triformi
Imperium Mundi ſolus, ſine fine potiris,
Oceanum pater alme pater compeſce furentem:
Méque meo, mihi quem tua deſtinat æqua voluntas,
Siſte viro: tu, primo homini, quem feceris ipſe,
Cui, vitæ ſociam facere eâdem mente fidelem,
Complacitum fuit, auxilio & ſolatus amico es:
Tu domine arcani latebras qui pectoris omnes
Intuitu ſcrutare, meum bene cernis amorem
Quam non ſit petulans, aut ſtulti prodigus ignis:
Sola tuæ me ſola mouent oracula legis,
Ne ſit clauſa tuis vnquam mea vocibus auris:
Sis memor ergo tui, atque animo res adſpice noſtras
Sancte parens patrio: ſobolis téque integra noſtræ
Vita colat: ſine curriculis nos mollibus æuum
Ad ſenij extremos tua per veſtigia flexus,
Degere felices, animiſq́ idem amantibus ambos
Viuere concordes, odióque idem habentibus ambos:
Imprimis hoc porge pater, pater optime porge
Perpetuum nobis propriumq́ libentibus eſſe,
Te coram offenſas fugiat mens noſtra merêri,
Vitáque virtutis ciues incendat amore,

Ex-

Exerrans æquum, rectumq́; licentia, frenos
Accipiat. verisque, DEVS, celebrêre triumphis.
O felix animi! felix! cui ditia talis
Pectora thesauri, Fideique effulta columnis
Tuta sedent! non præcipites per inania flammæ,
Non tonitrûs crepitante sono conterrita tellus,
Aut reserata auido laxans penetralia hiatu,
Non euersa imis turbantibus æquora stagnis,
Terrificent animum, æterni quem SPIRITVS oris
Afflat agens, dióque animat præcordia sensu.

FINIS.

IN EANDEM

QVAE DIES CIRCITER QVINDECIM

vix intermittens, ieiunio & precibus indictiuis Ecclesiæ, subitò sedata est, & in obsequium versa Classis Danicæ,
Elegeia.

NVbibus & vento, & stridentibus atra procellis,
Cinctáque TEMPESTAS agminibus pluuijs,
Sæua quid insanos moliris ad æthera fluctus,
Oceaníque imis stagna refundis aquis?
Dede manus, victa es: precibus prostrata Piorum,
Vix poteris tremulum tollere fluxa caput.
Baccharis (fateor) diuino instincta furore,
Sed tibi qui fecit: destruere ora potest:
Destruxit, cecidisti: & quàm sit grata Tonanti
Mens ieiuna ipsum sollicitans precibus,

Quantáque Christiadûm Fidei vis, ferre repulsam
Nescia, tu subitò capta, ligata, doces:
Nunc eat insipidis Epicuri fungus ab Hortis,
Quique suâ nomen lubricitate tulit:

Fungus & Lumbricus ex Hortis Epicur.

Et mihi nec precibus, sobrio nec pectore flecti,
Posse Devm, *nec ei cuncta subesse probet.*
En indictiuis resonant Sacraria votis,
Et Cauri ponunt, & Maris ira cadit:
Nubila tam grauidis fugiunt turgentia nimbis,
Cæruleóque alacres Sol quatit axe feros.
En tremulæ ventis variant mutantibus vndæ,
Carbaseósque vocant flabra secunda sinus.
Ergo age siderei irradiat quem Numinis aura,
Cuique sua ex iugi guttula fonte super:
Fornice conuexo tentoria suspice Mundi,
Atque supernates æthera subter aquas:
Ingeminísque globis quæ perfectissimus Orbis
Cludit, & à nostris sidera longè oculis:
Deniq; præsentes, res præteritæq;, futuræq;
In mare, per terram, per leuis astra poli,
Vt libet, vt patrat, vt scit Devs *vtile factu,*
Continuò speciem corripuêre nouam.
Illi ergo æternas hominum dent secula laudes,
Astricus vt grato concinit ore Chorus.

Finis.

IN EMBLEMA

QVOD DE NAVIGATIONE IN DANIAM SEREN. POTENTISSIMIQVE *SCOTORVM REGIS* IACOBI VI.

ET DE EIVS INDE FELICI REDITV:

AD NOBIL. V.

M. IOHANN. LYNDESIVM, IN SVMMO REGNI SENATV CONSILIARIVM.

HADR. DAMMAN à Bisterueld.

NOBIL. V.

M. IOHAN. LYNDESIO IN SVMMO REGNI SENATV CONSILIAR.

HADR. DAMMAN à Bisteruelt

S. D.

SVstinenda saltem solutio nominis mei, Consiliarie amplissime, grati & memoris animi significatione: si explicare aliter nunc quidem temporis non possum: nam planè illud vt expediam sine versura, nihil reperio. Et, si quæris, debere malo totis nominibus, quam ratione reliquorum. Sed quæ tua humanitas est & sapientia, hoc qualequale munúsculum pro tempore boni consules. De liberalitate in me tua, noli diffidere non arcæ, sed huic obseruantiæ in te meæ.

Vale. Edinburgi Scotorum
prid. Id. Majas.
CIↃ.IↃ.XC.

IN EMBLEMA

QVOD DE NAVIGATIONE IN DANIAM SEREN. POTENTISSIMIQVE SCOTORVM REGIS IACOBI VI.

EMBLEMA.

QVadrigæ sed Neptuniæ: quarum posteriora desinũt in pisces. Currus antiqui operis ex conchâ. In eo Amor alatus & pharetratus prope temonem stans, sinistrâ tenens habenas: alterâ virgam, valde pronus in equorum incitationem. In postremo curru quasi ad gubernaculum Hymenæus myrto coronatus, tædam ardentem tenens & sinum aquæ: Ante eum iuuentæ dea Iuuentas tibicina, cum duabus tibijs, quarum vna alterâ aliquantò longior. Ab alto victoria cum lauru.

Verba hæc, sub curru.

DANICAE NAVIGATIONI FELICITER.

In Numismatis orbe

NVMINIS INSTINCTV DIVVM.

QVadrijugo suboles iunxit Neptunia curru
Patris equos: amor indomitis moderatur habe-
Ingentésque animos stimulans vndantia læua (nis,
Lora quatit, totúsque inhians in verbera pendet:
Tela sonant humeris, & lunans cornua neruus:
Olli remigibus pugnantia cærula pinnis,

Stri-

Stridentésque ruunt animoso pectore spumas:
Subsequitur volitans auido celer impete classis,
Ornamentorum vario pulcerrima luxu.
Auricomus puppi residens Hymenæus in altâ,
Fronde coronatur bene-olentis tempora myrti,
Delitijsq; alijs gelidi patientibus anni,
Suppositum quotiens lustrat Sol pronior Orbem
Mensibus hibernis, lucemq; coërcuit vmbrâ:
Ille tenet niueâ Cerealem lampade flammam,
Plenáque sollemnis carchesia sustulit vndæ
Fontis ab æterni scatebris: genitalia vitæ
Ordia communis, Iuno quos pronuba iunxit
Coniugis auspicio thalami: Stat inantè Iuuentas
Sollicitans biuijs tibicina flatibus auras.
Aethereâ de parte alibi clangentibus alis
Fertur ouans, plexamq; manu Victoria laurum
Porrigit: arripio votis felicibus omen.
Musa mihi pompæ noli diffundere causas:
Dic quibus hanc Diui celebrent: Hymen vnde perennẽ
Portet aquam, tædisq; sacrum fumantibus ignem:
Queis equites frenare suos dedit incluta ponti
Progenies, proprióque vehi super æquora curru,
Cuncta quibus Diuûm domitor Cythereius ales
Lina regit, magno subigens fera pectora iussu:
Haut etenim mortale genus sollemnibus istis
Iungitur, aut vnctos tali subit agmine postes:
Dijs equidem nisi tanta licent: dij talibus olim
Connubijs coiere toros: age viuida nostræ
Flamma voluptatis, cupidum ne despice vatem:
Sic tibi nectareos coma Grampia fundat odores,

Et

Et Buchananæis quales è floribus auræ.
Parrhasiæ subter pallentia Virginis astra
Bellipotens latè tellus, Cerealia glebis
Semina fertilibus cumulat: pelagique patentes
Occupat imperijs aditus, & molibus arctat
Oppositis, ratibúsque modos & tempora ponit.
Hic vbi perpetuâ Regale propagine germen
Spes Daniæ, spes Noruegiæ certissima terræ Christianus R. Daniæ D.
Christianus, magni magnum patris incrementum
Tollitur imperio, & teneras iam discit habenis
Informare manus: sapiens quas fæmina mater,
Quattuor & Regni proceres probitate fidéque
Conspicui tractare docent: functique parentis
Iura vicemq́; gerunt, donec voluentibus annis
Regna gubernandi puero successerit ætas.
Illi alias inter formâ præstante sorores,
Muneribúsque animi egregijs, cluet ANNA*: perenni* Anna Reg. Scot.
Tergeminæ Charites quam ritè in fonte lepôrum
Lustrauere suo: proprios cui Cypris honores
Ipsa dedit: roseisq́; habitans Suadela labellis:
Cui pater & belli, & pacis felicibus ingens Frideric. 2. Dan. R.
Imperijs: proauique animis sublimibus omnes
Armorumq́; catis: Fideï pia mater & æqui Sophia Danor. R
Scita dedit, tenerísque animum formauit ab annis.
Sic habet: hanc tanti talem genuêre parentes,
Inq́; Caledonij pepigêre cubilia Regis, Iacob. 6. Scot. R.
Perpetis ominibus fidei, dextrísque gemellis.
At cuius Iuuenis! tot qui virtutibus acer

Summa petit, Regésque animis supereminet omnes,
Qualis Atlantæos inter Titanius ignes,
Lucis in ambiuio mediæ, quum pura sereni
Cærula stant cæli, Zephyris palpantibus auras.
O quos fata dies, quàm præsentanea terris
Otia dÿ spondent superi! quum rursus ab alto
Lapsa verecundos Legum reuerentia mores
Rege sub hoc, retrahit fugitiuos, victáque cedit
Impietas, veteres Fideï fax æmula flammas
Conserit illustri rutilantem lumine mundum.
Pluria quid memorem? geminis quæ Regna columnis
RELLIGIONE ET IVSTICIA subnixa recumbunt,
Firma manent, cunctæque opibus virtutis abundant.
Ergo facis nequiens perferre diütius ignem
Ima perurentis liquidâ iam pectora flammâ,
Iuerat Oceano Daniam, pelagique remensus
Aequora, quam tanto vehemens ardebat amore
Duxit agens, iunctis curru Tritonibus ANNAM
Pacis honor, bellique potens STEVARTIVS heros.
Quem circum innumeræ properantes gurgite ab omni
Ecce Deæ, patrÿs mirantes frena quadrigis
Impubes agitare manus, festísque Hymenæum
In vestimentis, viridanti fronde comantem,
Lampadéque & sino, genitalis momina vitæ,
Atque voluptatis gestantem philtra iugalis:
Dulciáque auditu iuuenantis carmina Diuæ.
Scotiadæ tandem noscentes carbasa Regis,
Planitie strauere vias, vt currere ponti

Salsa

Salsa super pergant volitantes terga carinæ.
Imprimis puerum, Neptuni in classe frementem
Lætitiâ, magnóque feros clamore iugales
Sollicitantem adeunt, miro percussa tumultu
Pectora gestantes: animos speciemq́ue puelli
Et volucres humeros, & tanto verbera nisu,
Tam molli stupuêre manu, stupuêre pharetram
Tanti operis, teretes auro stupuêre sagittas,
Flammiferisq́ue adeo fulgentem cornibus arcum.
Sensit Amor, placidisq́ue Deas venatur ocellis.
Expleri ignaræ nequeunt, magis illa tuendo
Cernendi sitis ardescit, vis nescia mentis,
Aspicitur quantus miseris deus: at memor artis
Ille suæ, occulto penetrat se lubricus igni.
Nunc animis, nunc illæ oculis, nunc pectore toto
Hærent, iamq́ue nouas grassari in viscera flammas
Gratanturq́ue dolentq́ue simul, simul omnia velle
Incipiunt pueri causâ, modò voce quadrigas
Exagitant, modò surgentes clamoribus vndas
Et pede prosubigunt, iteríque procaciùs instant.
Nec mora, nec requies, donec comitantibus Euris,
Alta Caledeniæ sistunt ad littora classem.
Omnia victrici tam sunt procliuia metæ,
Quæ properas monstrante Deo. Quæ gaudia Scoti
Regis in aduentu, varijs ter maxima rebus,
Præbuerint, Genij si vis non maxima nostri
Eualuit, nonnulla priùs, non omnia dixi.
Hoc igitur restat. Tu Lyndesi incluta Regni

 Gloria

IN EMBLEMA

Gloria Scotorum, dulces si Curia Musas
Altáque tot poßunt audire negotia rerum.
Ne lusus contemne meos, modicumq́; la[illegible]*.*
Certè equidem hæc tenuis saltem monstrabit imago
Mentem animi: nam gentis amor & gratia vestræ
Accendêre meo viuacem in pectore flammam
Perpetis officij: quod ego, cælestibus auris
Dum vesci dabitur, grato reminiscar honore.

FINIS.

IN SERENISSIMAE REGINAE ANNAE

FRIDERICI II. DANIAE ET *NORDVEGIAE, &c. REGIS F.*

SERENISSIMO POTENTISSIMOQVE SCOTIAE REGI

IACOBO VI. NVPTAE.

CORONATIONEM

HADR. DAMMAN à Bisterueld Gandauensis.

Lectori.

Nemo suos melius potis occultare labores,
Inuidiæque oculos nolle subire, fuit:
Nescio qua leuitate, mihi nunc cuspide ab ipsa
Eripitur, multi quod tenuisse volent.
Vnum oro, memor e Lector, quæ talia raro
Edita spectantur, Marte valere suo.

NOBILIB. V.

PETRO MVNCKIO, TOTIVS MARIS DANICI AMMIRALIO, SENATORI REGNI:

STENIO BRAHAE, REGNI SENATORI, ET ARCIS HELSINGBVRGICAE PRAEFECTO:

BREDONI RANTZOVIO, GVBERNATORI INS. LANGLANDIAE, ET SENATORI REGN.

LEGATIS IN SCOTIAM.

VOD felix faustúmque sit Reip. Christianæ, N. viri, serenissimus potentissimúsque Scotiæ Rex IACOBVS VI. Serenissimi & potentissimi nuper Regis Daniæ & Noruegiæ FRIDERICI II. filiam ANNAM vxoren duxit: tum Regni huius proceres, more majorum, sanctissimè, magnificentissiméque, vt vidistis, in publico illum coronarunt. Eam ergo rem, quantùm quidem

dem potui festinando', propagare conatus sum etiam ad transmarinas nationes, vt quod viderim ipse et probarim, imo miratus summo opere fuerim, alij quoque videant et probent. Si nihil in versibus meis admiratione dignum legerint (de re loquor, non de filo carminis) existiment me ingenij inopiá, rei magnitudinem detriuisse. Quotus enim quisque, quam rem spectarit, eius dignitatem stili promtitudine expresserit? Sed fidei meæ ego vos testes potissimùm esse volui, quòd celebritatis totius altera pars fuistis, et tamen spectatores. Ignoscite, N. V. si prefidenter fortean nimis facio, qui vos hic superstites audeo debeóque antestari. Nam illis dicam scribere cogito, qui trans mare nimis imperitè pleriq; omnes, nonnulli etiam malitiosè de Scotorum moribus mētiuntur. Referam nunc quidē pro re pauca: illud tamen omni obseruatione libens confirmarim, non in Brabrantiá, vbi Antuerpiani in hisce etiam rebus mirificè placent sibj: vt ceteris omnibus anteponi nationibus velint: non in Flādriá, non in Hollandia, Zelandiáque, his omnibus belli ciuilis temporibus, quum multa sané specta cula, et illa quidem magnifica, fuerint celebrata: quidquam elegantius, maiore prudentia, aut liberalitate exhibitum fuisse. Valete. Edinburgi Scot. postridie Coronationis, nempe XV. Kal. IunI stilo antiquo. CIↃ· IↃ· XC.

HADR. DAMMAM
à Bisterueld Gandauensis.

IN ANNAE SCOTORVM REGINAE CORONATIONEM.

Ergo dies aderat toti optatissima Regno,
Nobilium celebrata opibus, celebrata minoris
Agmine concilij, & quocunq; ex ordine cunctis.
Quis noctis, quis fando queat memorare diei
Omnia, quæ proceres, quæ nobilitata iuuentus,
Scotigenæq; alij delectamenta pararint
Tanto operum luxu, tot dexteritate virorum,
Curriculisq; & missilibus tot in æthera flammis?
Omnia pernoctis quisquam bellaria cœnæ
Versibus exæquet? virides quæ serta Napææ?
Et quod arundineo mittunt de palmite nectar,
Ac varijs fingunt quæ blanda tragemata formis
Hesperides? vel mellifluis quæ salgama succis?
Præcipuè templi vario ditissima cultu
Ornamenta nitent, vbi marmoreæq; columnæ,
Structáque pensilibus circùm tabulata figuris
Vndiq; luxuriant rerum: vela vndique vela
Regia, Barbaricis quondam certantia textis
Muricéque & cocco, solidique trilicibus auri
Fulgida mæandris: pretio sed cetera vincit,
Artifici vincitq; manu, spectabile Regi,
Reginæq; suum lateris super altera dextri

 Pegmata

Pegmata, compoſitum ſolium, pendentiáque altè
Deſuper impenſis operum, illuſtrique metallo
Aurea, virgatæ fluitantia marginis auro,
Inſtar inaurati ſtellis velaria cæli.
Sed iam tempus erat, medij ſub ſigna diëi,
Quum proceres ornati adeunt: hinc Scotia bellax
Quos numeris habet innumeris: hinc ordine longo
Legati Daniæ: ſolido quos fulgor ab auro
Conſpicuos, & longa manûs comitantis honeſtant
Agmina Nobilium: decorati torquibus omnes.
Itur in antiquam ſpatijs tendentibus ædem
Interiore aditu. Rex iam ſeſe aureus alto
Compoſuit ſolio, ſua quum ſuper ANNA *ſedili*
Vndique quod Byſſus, quod purpuráque vndiq; texit,
Aurea conſedit: Dux hinc Lennoxius heros,
Hinc Hameltonius: ſubeunt longo agmine Nymphæ
Diuitijs proauiſq; potes & corpore pulcro,
Stat dextra læuáque virûm nitidiſſima cultu
Scotica Nobilitas Comites, magnique Barones.
Hîc Daniæ veneranda ſedet Legatio pictis
Pectine in aulæis. Pelagi præfectus, & oræ
Omnis ad imperium Daniæ ſedet ordine princeps
Munckius omnigenis belli celeberrimus armis:
Diues opum: lateri Stenius Braha proximus hæret,
Vir præſtans animi, & claris maioribus ortus,
Clarior ipſe ſuis belli inter munia factis.
Aſsidet huîc Bredo Ranzouius, Senis illius ille
Filius Henrici, quem duri gloria Martis,
Muſarum quem tollit honor fulgentibus aſtris.
Nicoleos ibi Theophilus docto inclitus ore

Altus in Astrææ gremio, dulcésque Sororum
Propter aquas cui sæpe deus spectatus Apollo est.
Incipiunt Psalmi, paribus laquearia templi
Mulcentur modulis, canit vltima vocis imago
Per camerásque tholi, & conuexos fornicis arcus.
O quales iam mente choros cælestibus aulis
Ante Deum! qualis videor capere orgia cantûs
Auribus humanis, nostri ex concentibus oris!
O quibus æterni nomen numenq; parentis
Carmine prosequimur primæ modulamina vocis!
Quæq; Supernates imitantur honoribus ipsos
Comparis officij, laudumq; perennibus auris!
Vt cantus siluêre sacri: conuersa precatum
Concio supplicibus concepit vota labellis:
Fit gemitus, saliuntq; pij sub pectore motus,
Rore pluunt oculi, mens interioris Olympi
Templa petit, Christiq; hærens amplexibus orat.
A precibus non longè ierant psalmisq; canendis,
Quum tractare DEI *cæpit bene Gallua* VERBVM,
Gallua vir pius & doctus, Regisq; Minister. M.Pet. Gallua.
Multa super Regno memorans, super ordine multa,
Multa pij super officio, super indole multa,
Indole virtutis: precibus sua denique finit
Dicta pijs, monitisq; animos stimulantibus vrit,
Et memores rerum linquit sub pectore morsus.
Vertitur interea species, ritúsque sequuntur
More hominum sacri præbendis ritè Coronis,
Quos deus imperij vocat ad Solemnia Reges.
Plurima iam nostras implet clangoribus aures,
Et templi scrutata sinus tuba personat omnes.

Conticuère iterum, versisq; ad Sacra Ministris,
M. Robertus Brucius. *Brucius assurgit vir nobilis, inq; togati*
Classe Ministerij nullo pietatis & æqui
Laudibus inferior, precibus Sollemnia sanctis
Commendare Deo, Christumq; in vota vocare
Incipit, & prudens animi, linguaq; disertus:
O qui flammiferas, inquit, Rex incolis arces
Summe Deus, qui per terras habitabilis omnes
Mundi huius, frænos voluisti flectere rerum
Imperij manifesta tui exemplaria Reges,
Vt Pietas, & Iustitiæ vis nescia flecti,
Comprimerent furias hominum, motúsque rebelles
Supplicijs, sua virtuti dare præmia possent.
Qui Regem æternæ moderantem iura Sionis
Omnibus ornasti donis, semel omnibus vnum
Instruxisti opibus, Regésque è semine cretos
Mortali seruire iubes, eiusq; vereri
Imperium, cui cervicem curuare superbam
Præualidas cogis gentes, pater optime, Regi
Sis bonus huic nostro, totam da vertere mentem,
Totum animum, totas omni cum pectore vires
Regis in obsequium Christi, da viuere ciues
Regis ad exemplum, FIDEIQVE *arcana tuêri.*
Inprimis pater omnipotens (quæ causa diêi
Princeps huius erat) placido bonus aspice vultu
Consortem thalami, consortem totius ANNAM
Imperij, quod IACOBO *tot ab vsque dedisti*
Inuictis proauis, nunc qui cognomine SEXTVS
SCOTORVM *Rex est, genitor da prospera Regni*
Auspicia, & lætam longæua in tempora vitam.

Te Dominum agnoscat, quem nostraq; vna salutis
Lustra fucis Christum, casto veneretur honore.
Sic ait, & pedibus genuum vestigia mutat.
Incipit & tantam verbis exponere molem
Aggreditur Regni, nihil hic non tangitur illi,
Vtile quidquid erat, quidquid cognosce necessum
Regibus, & primis, aderant quicunque, virorum.
Quid moror? egregij monitus sermonis, & omnes
Consilij partes, cupiam si prendere verbis,
Certè alios laxare sinus, & longius alto
Cogerer inferri pelago, quàm cymbula possit
Nostra pati, tenuisq; super qua copia rerum.
Ergo illic iterum precibus pro tempore fusis
Ante Deum, pompæ studium spectantibus auget.
ANNAM *omnes animis, intenti vultibus omnes*
Suspiciunt ANNAM, *quam Dux Lennoxius illinc,*
Huic Hameltonius, prælongo syrmate PALLAM
Augustam, Tyriam, bene versicoloribus intrà
Pellibus effultam (quas nunc populariter omnes
Dicimus ARMINAS) *nitidi superinduit auri*
Vestibus ornatæ, grandiq; adamante reuincit
Fibula, vbi cyanis strophium, baccisq; mamillas
Integit eminulas modicè, lepidúmque gemello
Tubere gemmantes: fert Dux Lennoxius auro,
Et grauidam gemmis mirandáque arte CORONAM:
Fert auro ex solido trinis adamantibus aptis
Grandibus, indomitis sublimi in cuspide SCEPTRVM
Hameltoniades: tenet altum Augustus ENSEM:
Quæ tria continuos dederunt inuicta per annos
Vnâ stirpe sati, genus alto à sanguine, Reges

Centum tres proaui.

Imponunt illam capiti, digitisq; tenendum
Molliculis istud: ô spectatissima Diuæ
Effigies! ô vera poli stirps edita templis!
Qualis in astriferis, medij per tempora mensis
Cynthia resplendet spatijs, quam millia centum
Hinc atque hinc stipant comites in nocte serenâ,
Sidereum genus, & stellantibus ignea gemmis
Progenies cæli: tacitum se gaudia Phœbi
In pectus penetrant, oculi capiuntur, & ardet
Igne animus, dulciq; fluunt præcordia tactu:
Talis erat, talis tantis in honoribus ANNA,
ANNA animi felix, ipsisq; simillima Diuis.

Ecce Deus, Deus ecce iterum communibus aurem
Suppeditat votis, patrij dans signa fauoris:
Quippe etenim mens vna eadem, fuit omnibus vna
Summa precis, MVLTOS ANNAE FELICITER ANNOS!

Vocibus his delubra sonant, his vocibus omnis
Angulus emugit, serpensq; per obuia clamor
Ora volat: medijs gratantur Oreades agris.
Tantáque per templum letantis gaudia turbæ
Excipiunt clangore tubæ, sonitúque canoro
Quà mentes hominum, quà leta per arua Napæas,
Quà recreant nitido Nymphas in fonte lauantes,
Indigenásque loci Genios, vbi vallis amænæ
Tractibus in pictis, niueo de marmore templum.

At Regina suo iam tollitur ANNA sedili,
Inceditq; Duces inter media: eminus assunt,
Syrmáque sustollunt manibus, regalia promptæ
Ad mandata duæ Danicâ de gente puellæ,

Nobili-

Nobiliore satu genitæ: iam textilis auri
Ducitur in solium, seditq́; simillima Regi.
Altisonis stat pausa tubis: strepitúsque silescit
Gaudia testantis populi: quum denique surgit
Nobilis eloquio, doctrináque inclutus omni,
Diuinâ imprimis: qui multus Apollinis antra,
Antra rosis, violisq́;, & anethi picta corymbis,
Lymphæ vbi limpidulo trepidant pede, rite frequentat,
Meluinus, grandique ad Regem carmine fatur
Ausonio, monitísque docet prudentibus artem
Imperij. Res prisca grauem tractare rotundo
Carmine materiem. Quas iam moribundus Iacob
Instituit tabulas, nónne omnes carmine factæ?
An non Amramides, Pharijs quæ fecit in oris — Moses.
Tanta Deus, quæq́; aggestâ Rubri æquoris vndâ:
Quæq́; per arentes Arabum patrauit arenas:
Carminibus dedit, & numeris memoranda reliquit?
Nónne salutaris semper florentibus Horti
Consitor Isaides, semperq́; potentibus herbis, — Dauid.
Imbribus areolas numerosi compluit oris? — Vt vtraque Anna, vt Maria.
Quid Veteris, quid deinde Noui tibi Fœderis omnes
Commemorem vates, grandi quot grandia versu
Argumenta suis liquere nepotibus olim?
Hic finis fandi: Ingeminant taratantara rursus
Per delubra tubæ. Solio Regina superbo
Surgit, & ipse suo surgit Rex: ordine longo
Præuia Nobilitas graditur, graditur ouanter
Agmine Legati Danico Rex sideris instar
Aureus æstiuꝰ, formosoque ore renidens
Reginam alloquitur. Qualęs fulgentia gemma

Hinc adamas, auróque illinc dant signa pyropus
Impositi fuluo, polijt quod flamma camini,
Artificesq; fabrûm digiti, suauesq; colores,
Incedunt pariter: lateri Dea iuncta sinistro
Coniugis, exhilarat iucundos lumine vultus.
Linea progreditur: præfert Angusius ENSEM,
SCEPTRVM Hameltonius, Dux fert Lennoxius auro,
Et grauidam gemmis, mirandáque arte CORONAM:
Primores Regni Regem longo ordine stipant,
Longáque Nympharum series è sanguine claro
Reginam sequitur, geminæ cui syrma puellæ
Ponè legunt, digitisq; agiles candentibus arctant.
Frondibus vt ventum, festisq; tapetibus aulam
Vndique ridentem, vario certamina surgunt
Lecta iuuentutis studio, fremit extima circi
Maxima planicies, magni ante palatia Regis,
Perpetis incursu populi: sed prima paratis
Fulgentes in equis Comites spectacula præbent.
Incinuêre tubæ, & longè decedere turbam
Curriculo iam quisque iubet: de stipite picto,
Qui neque curriculi mediâ, neque margine postus
Vltimâ inargutè, medio tamen vlterior stat,
Virga subit, quâ dependet parui annulus oris,
Laudéque feruentes certantum prouocat iras.
Hîc comitum stant primi equites, primiq; Baronum,
Crispantes tereti præfixa hastilia ferro:
Carcere corripiunt effusi longa vicissim
Curriculi spatia, & directa auferre laborant
Cuspide pendentem medio in certamine palmam.
Effugit ante alios, primúsque infertur arenâ

Laudis amans, bellique Comes Bodhvellius armis
Flos iuuenum, certo desigere vulnera nisu
Magnanimus, pelagique potens confligere pugnis.
Quem Latij, quem lingua trucis dulcissima Galli,
Partáque tot studijs, altáque indagine rerum,
Alite Mæonio sublimem gloria tollit.
Insignes virtute alij, quos figere ferrum
Pro se quemq; viros, felix fortuna probauit,
Laudibus incedunt hilares, plausuq; tubarum:
Indomitis sed primus equis, & fortibus armis
Turbam inter strepitumq; Comes Bodhvellius audit.
Vix iam vesper erat, rubicundáque lumine proni
Deuexo Phaetontis equi temone vehebant,
Fit strepitus tectis, famulûmq; immensa iuuentus
Flandrinâ passim consternunt sindone mensas,
Et dapibus pingunt varijs. pars aurea eburnis
Pocula disponunt abacis laticemq; Lyæum
Grandibus in labris Nymphas seruare iubebant:
Aurea per mensas salis incunabula puri
Plura micant: venêre Dani, venêre frequentes
Scotigenûm primi, pictis discumbitur ostro
Tegminibus circùm, & fulgente tapetibus auro.
Hîc ego lætitiæ fuerint quæ plurima noctu
Munera non referam, non vultibus ora cauatis:
Non hilarem cælante viros in veste choream,
Non cytharæ, fidiumq; alios memorabo tenores:
Non quot in omnigenis fuerint quot fercula mensis,
Quot cyathi, quæ sermonis bona copia læti:
Nec foris interea foris illætabilis vmbras
Nox agitat: leuis astra ferit flammantibus ignem

 Venit

Venis stupa vomens, longósque per aëra tractus
Ingeminans, quasi disploso dat prælia flictu
Aetheris in celsi spatijs, se plurima cælo
Præcipitat iurésque aliquo de sidere stellas
Cum gemitu ruere, & terris metuenda minari
Semina flammarum: tot inerrant nubibus ignes.
Quid tormentorum tot clara tonitrua bombis
Fracta per ingentes cæli terrore cauernas
Arcis ab Edinæ referam iaculantia muris?
Nunc aliâ mensas alias in parte palatI
Ornarant famuli: ambrosiáque & nectaris ipso,
Nectaris ætherei constructa tragemata succo.
Plurimáque omnigenis bellaria bella figuris,
Quæ Dea cunque omni reperire Cupedia cælo
Ingeniosa satis, potuit, composta fuère.
Hesperidum quidquid præbere feracibus horti
Areolis sueuère suis: quas consita doctis
Alcinoi manibus, vel Adonidis edidit arbor
Delicias rerum, quas dulcibus Hybla thymetis,
Hîc aderant, pratis quidquid fulgescere pictis,
Quidquid amat riguis, cultísque existere in hortis,
Quos aliquis rarâ tractat topiarius arte,
Hîc erat ad viuum propriâ spectabile formâ,
Caulis arundinei è niuibus, mellisq; medullâ.
Quæ se cunque feræ saxosi vertice montis
Præcipitant celeres: vastæ quæ pondere molis
Plana colunt, densisque latent per inhospita siluis,
Mansuescunt hominum quæcunqne animalia curis,
Perq; domos habitant nostras: per inania pictæ
Quæ fugiunt volucres, aut suauibus ora querelis

Quæ

Quæ paßim exercent, aut nostris cortibus errant.
Et quæ Neptuni cano sub gurgite ludunt
Squammigeræ pecudes: Qui dulcis flumina Nili
Piscis amat: semel hic omnes in imagine viuunt,
Hesperides quam sacchareis è stirpibus olim
Impreßère adipi, & Diuûm misère secundis
Festa celebrandis inter symposia mensis.
Tela quid in rußum memorem tot torta leonem
Vndiq; fulmineum? sæuumq; molaribus aprum
Fortibus, horrendis? Quid celsis turribus arcem,
Fætam tormentis? referam quid maxima rerum
Cetera sacchareis bene suppeditata figuris?
Quas, nisi festinus raperet librarius istud
E manibus Carmen, nolim sepelire silendo.
Sed iam purpureo spargebat lumine terras
Exoriens Aurora nouo, captisque iacebant
Cuncti oculis, qui pernoctis post gaudia lusûs,
Postq; voluptates tantâ sub imagine rerum
Tam varias, non ferre suis iam viribus vltrà,
Quæ spectare priùs, quæ carpere summa voluptas.

FINIS.

De Introitv

SERENISSMAE SCOT. REG.

ANNAE

IN VRBEM REGNI PRIMARIAM

Edinbvrgvm.

PRVDENTIBVS AC MAGNIFICIS

Viris Dnn. Praeposito et Ballivis

Civitatis Edinbvrgensis Dnn. Svis.

HAD DAMMAN à Bisterueld. S. D.

Fficij magnitudo, & in Regiam maiestatem perspectissima mihi pietas vestra, viri Prudentes ac Magnifici, me quoque impulere, vt lætitiæ & gratulationis vestræ publicæ participeps esse vellem: & quam vos elegantiam rebus herculè egregijs prudentissimáque liberalitate declarastis, ego stili & carminis imitatione prosequerer: atque ijs, qui eam non videre, quasi imaginem aliquam transmitterem, quamuis arrepto carbone exstincto è foculo, in pariete potiùs delineatã, quàm coloribus pictam, subtili penicillo. Æquum enim est ego vt faciam, quem vos tanta humanitate hospitem in hoc Regno, complectimini. Valete ac saluete DNN. mihi obseruandi. Edinburgi, postridie Introitus. A. D. xi. KAL. IunI. cIↄ. Iↄ. xc.

De Introitu

SERENISSIMAE REGINAE ANNAE

IN URBEM SCOTIAE PRIMARAM EDINBURGUM

HADR. DAMMAN a Bisterueld.

Vrbs antiqua iugis ſurgens accliuibus, omni
Ex aditu: lætas ſegetes, lætiſque propinquos
Culminibus montes, & amicum mercibus æquor
Proſpiciens: potis armorum: quáque vltima longè
Scotia porrigitur, ſuperans florentibus vrbes
Diuitijs: Auguſta ſedet vbi Curia Regni:
Nota Puellarum priùs Arx: quam nomine dicunt
Nunc EDINBURGUM *: templis domibúſque ſuperba,*
Tutáque marmoreis excelſæ molibus arcis:
Gens humana: DEUM *puri caſtiſſima ritûs,*
Chriſtus vt inſtituit, ſummâ pietate veretur:
Maxima vbi ſemper colit obſeruantia Regem,
Egregium natis faciens pro rebus honorem.
Venerat ergo dies, roſeamq́ ſonantibus alis
Pegaſus Auroram liquidâ iam luce vehebat:
Expectata pios incendunt gaudia ciues,
Famáque finitimos, & amicæ gloria gentis,
Ardor præcipuè ſpectandi maximus ANNAM,

Excierant, læto celebrantur compita cætu.
Pro se quisque suas ornare tapetibus ædes,
Expositisq; foras nitidæ spectacula formæ
Instat imaginibus: magis hic magis impetus vrget:
Crescit opus: varióque nitent splendore domorum
Magnificæ frontes. Alios facit altera magni
Cura Magistratus pulcro in certamine sumptus.
Sex surgunt diuersa locis pulcerrima rerum
Pegmata, personis, & amœnis picta tapetis.
Principiò, Phœbum spectat quæ porta cadentem,
Vndiq; purpureis radiat comtissima velis,
Stellantisq; poli speciem camerata recludit:
Intus habet puerum Genij candentis amictu
Ornatum lepidè, spissus quem condidit aër.
Inde vbi per cliuum, biuij iam compita scandis,
Publica vti pendit venalis libra macelli,
Magnum opus, & varijs decoratum pegma figuris,
In medio lauri viridem coma ventilat vmbram:
Hîc flos virgineus, gemmis auróque decoræ,
Et formâ præstante Nouem, genitoribus omnes
Diuitibus, plenisq; chorus iam nubilis annis:
Lacteolus nitidâ resplendet veste puellus:
Aonias quæritè Deus, qui ritè referret
Oris Apollineï speciem, si pectora saltem
Fonte Caballino meliùs saturata fuissent:
Ponè suos dulci celebrat testudine lusus
Musica, & arguti celebrat concentibus oris.
Hinc via fert augusta vrbis prætoria versûs,
Egregijq; operis solido de marmore templum,
Plurima vbi laxos altâ de turre volantes

Effun-

Effundunt vexilla sinus : quæ marmore cæso
Turris, in effigiem Regalis structa Coronæ est:
Tandem vbi se in biuium scindit via, pegmatis alti
Tertia res nitidum dat picturata lepôrem,
Séque diii aduersam pulcro venientibus offert
Eminus aspectu. geminis vbi cincta puellis
Hinc atque hinc, summíque tenens insignia Iuris
Regia Maiestas, bellâ sub imagine monstrat,
Quattuor ornari ac niti Virtutibus omnes,
Qui bene sceptriferos vsquam moderantur honores:
VIRTVTES etenim sua monstrat quemque figura,
Insignésque notæ. Pictis latus omne tabellis
Plurima condecorant varij vexilla coloris,
Omnigenûm artificum sua. Iam super ostia templi,
Quum ventum ad Rostra est, species lepidissima velis,
Purpuráque, & rutilum textis subtilibus aurum
Fulgurat, elicibus scatebrísque latentibus, exstat
Quà vinum erumpet, trucium sôla ora leonum:
Bacchus inantè comis hederæ foliosus & vluæ,
Tendit aqualiculum, tereti sublimis in orcâ.
Nunc age pendentis sequere in decliue viaï:
Nonne vides dextrâ viridantem germine laurum,
Inque illâ nitidos mellitâ ætate puellos,
Incluta maiorum gestantes flemmata Regis?
Nónne vides imâ primum pro stirpe parentem,
Impositum lecto, atque auro fulgentibus armis?
Nónne etiam aspectu varium, lectæq; decorùm
Dulce voluptatis, tot semper vtrinque tapetes,
Tot spectare hominum super omnibus ora fenestris,
Illa colore suo, pictricibus illa figuris?

Deniq; nunc descende magis, magis ima sub ipsam
Solis ad exortum, defer vestigia portam.
Quid nitidum magis, aut sublimibus vndiq; rerum
Pegmata imaginibus? iuuenes quid sidere comti,
Omnimodisq; modis varij? quid vbiq; tot inter
Lætantes numeros, citharæ dulcesq; camænæ?
Interea augustis spectandi in vestibus omnes,
PREPOSITVSQVE ET BALLIVI, *quique ordine longo,*
Antè magistratus aliquos gessere, geruntúe
Tempore in hoc ipso, spatiis, habituque decoro
Leniter incedunt: horum rudis alba cuique est:
Quattuor insignis feretrum subiere triumphi,
Purpura quod pinxit, molles interdata textus,
Quos Babylonis acus tenui detexerat auro:
Fimbria dependet trepidans, variata trilicis
Staminibus byssi: maris intus cærulei flôs
Cæli habet effigiem mediâ iam luce sereni:
Id superinductum Reginæ vt summa vehenti
Vela daret, Diuûmqne suo cumularet honore.
Anteeunt hinc atq; hinc longo agmine lecti
Proceri iuuenes, albâ qui corpora bysso,
Quâ se cumque tegunt, (qualis fuit extima quondam
Militis Ausonij species,) et torquibus aureis
Pluribus induërunt: vitreæ nam fimbria vestis,
Clune tenus, circis fulget pendentibus auri:
Vultibus æthiopes atris, crisposq; capillos,
Colláque cum suris, & brachia tinctibus atri:
Infima cretatis albentes crura cothurnis:
Brachiáque armillis infrà supráque refulgent:
Candiduli ex imâ dependent aure cylindri:

Annulus in labris personæ promicat aureus:
Multaq; per nigros auri ardet mica capillos:
Quisque rudem gestans placido vestigia gressu
Lenta mouet. Mihi crede fuit pulcerrima visu
Pompa, tot albentes, nigris tot partibus, ire
Vestibus in vitreis, nitido radiantibus auro.
His et enim alternis distincta coloribus Vrbis
Signa volant, prisciq; ferunt donaria Regis.
Vt ventum occidui quæ spectat limina Solis
Ad portam fuit, et longè latus omne teneret
Ordo Senatorum, tali comitatus honore,
Bis geminis Regina suis inuecta quadrigis
Ecce aderat: Danicis longo permista iuuentus
Agmine Nobilibus, procerumq; ex ordine pauci
Scotigenûm: cum Rege domi pars cætera mansit
Obuius egreditur placidâ grauitate Senatus,
Atque hilari aduentûs testatur gaudia vultu:
Russellus loquitur Iuris-Consultus, et Vrbis
Nomine gratatur felicis fœdera lecti
Aduentumque Deæ, quod faustum Ciuibus esset,
Vt velit vrbanis succedere mœnibus, orat:
Illa hilari excipiens se velle ostenderat ore:
Progrediturque aliquâ: iam portæ in limine currus
Consistit mediæ: densâ puer abditus aurâ
Defluit ad terram, claráque in luce refulgens
Exierat nubem: tenero iam brachia nisu
Duplicat, et claues Reginæ porrigit Vrbis.
Acclamant omnes, felixque precantibus omen
Concipiunt votis, blandum Regina renidet.
Succedunt feretri qui resplendentis honorem

Exhibeant, subeantque simul, currúmque decorò
Tegmine ceu cæli superimpendentis inumbrent.
Prouehitur tandem: præeunt longo ordine Scoti
Permistique Equites Daniæ: lentisque Senatus
Paßibus ante Deam consuetum seruat honorem:
Hinc illinc placidis vestigia motibus implent
Aethiopes, vitreisque ardent in vestibus auro.
O species! ô vera Deæ præstantis imago!
Seu formam spectes, et lætæ frontis honorem:
Seu decus, et filum, in fulgenti, corporis, auro:
Seu diuini operis pretiosis sumptibus ingens,
Ipse suis manibus solido quod fecerat auro
Mulciber, argentoque èt mirâ callidus arte,
Vndique tam vario carpentum emblemate pictum:
Octo cui alipedes, spadicibus omnia fuscis
Corpora purpurei: maculis insignis et albo
Frons sua cuique nitet: pedibus sedet albor in imis
Omnibus: ingeminans crinem iuba ventilat atrum:
Cauda pilis atris terram densissima verrit:
Omnes æque magni: armis et clunibus omnes
Aequè habiti: latóque acres in pectore sensus:
Argutum caput atque aures, extráque micantes:
Atque aluus breuior teretes complectitur artus:
Crura pedesq; valent tenui nitidissima filo.
Vsquam alios magis esse pares vix credere fas sit.
Nonne vides Geminos cæli de parte serenâ,
Plaudentes manibus, Maijq; in prata virentis
Mittere odoriferos stellantia sidera flores?
Audin' aues alis tremulis super-impendentes,
Dulcibus exultare choris? dare blanda querelis

Murmu-

Murmura molliculis, lætantiq́; omina rostro
Dextera concinere, & pariter celebrare triumphum?
Singula quid memorem? geminis accepta theatris
Comiter, & paßim faustis Regina susurris
Blandiloquisq́; oculis populi celebrata fauentis,
Venerat ad templum, mediâ quod in vrbe superbis
Ingens marmoribus, operumq́; effulget honore.
Vix auriga foris animis ingentibus acres
Constitit, & proceres Regni ac Legatio equis se
Demisêre suis: sellâ surgentis eburnâ
Excepere manum, templique ad limina ducunt:
Hîc sua Maiores vbi habebant aurea sedis
Ornamenta, sedet sublimi effulta sacello.
En Daniæ proceres, Scotique, piusq́; Senatus
Conceptis orant precibus: pia concipit vnà
ANNA preces, DEVS hunc Scotis gentique Danorum
Esse diem velit auspicio meliore beatum,
Séque Dei timidam reddat magis, vtque salutis
Pontificem nostræ magis intueatur IESVM
Aßiduè magis, alteriùs spe compleat æui.
Sic fidens animi, rediјt media inter ouantes
Scotigenas Daniæq́; duces: impostâque curru
Prouehitur, fluit ecce locis è pluribus ingens
Copia vitigeni laticis: sparguntur odores:
Trititiásq́; Ceres spargit per inania meßes:
Rostra sonant modulis: capitur iam fertilis æui
Augurium: studiјsq́; fauor popularibus auget.
Et iam victricis ventum prope stemmata lauri:
Incipiunt clarâ genus edere voce puelli
Antiquum, armipotens, tanti immortale per omnes

Temporis anfractus. Lento descenditur axe.
Vt ventumq́; fuit, loca Sole calentia versus
Mane nouo, portásque oculis hausêre patentes,
Subiecêre rotis rapidi sufflamina currûs.
Hîc varijs cumulata modis spectacula rerum,
Blandulâque argutis cecinerunt organa plectris:
Dulcisonæ insurgunt Charites, modulósque figurant
In numerum, digitísque fides tangentibus aptè
Suauibus incendunt auréśque auráśque susurris.
Nunc vrbem exierant, decliuiq́; agmine tandem
Sistitur insignis magna ante palatia currus.
Omnia quid memorem? vel quos habet Hesperus ignes?
Vel quali descendit ouans præeunte Senatus
AEthiopum pompâ? qui non iam passibus ibant
Vt nimis antè viam placidis: Corybantia gestant
AEra cothurnatis, & tintinnabula suris:
Dant hilares vario motus pede: dantq́; figuras
Corpore multiplices, atque albis dentibus Aulam
In risum effundunt: dubij Nox ducitur orsis
Tota voluptatum: donec felicibus auram
Incendit radijs surgens Aurora diei:
Imposuitq́; ioci fessis pro tempore finem,
Finiet hic nostros quæ nunc pro tempore lusus.

FINIS.

